

Prodiaspورا

nr. 6, iunie 2010

Vive les mariés!

CITIȚI LUNAR REVISTA

Prima revistă despre și pentru migrații din Republica Moldova.

Dacă doriți să obțineți revista „Pro Diaspora”, contactați asociațiile moldovenilor din străinătate sau/și din Republica Moldova.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Associazione Moldova (Italia, Trento)

Președinte – Vitalie Rotaru

Tel.: +393282055415

Email: ass.moldova@yahoo.it

Associazione Moldava „Speranța” (Italia, Torino)

Președinte – Elena Putina

Tel.: +393298870001

Email: associazione_speranza@hotmail.it;
elenaputina@hotmail.it

Asociația AMICI (Italia, Veneția)

Președinte – Iurie BOJONCĂ

Vicepreședinte – Oleg Josanu

Tel.: +39 3297044651

+39 3807321603

Email: asociatia.amici@libero.it
oleg.josanu@libero.it

Assomoldave (Italia, Roma)

Președinte – Tatiana Nogailic

Tel.: +393294754598

Email: assomoldave@gmail.com

Reporter „Pro Diaspora” – Victor Druță

Email: drutavictor@yahoo.com

<http://unmoldoveanlaroma.blogspot.com>

Asociația culturală Basarabia din Torino

Președinte – Larisa Olărescu

Tel.: 3478027187

E-mail: loramold_onlus@yahoo.it

Asociația moldovenilor din Austria

Președinte – Olga Petrovsky

Tel.: +436505209409

Email: olga.petrovsky@yahoo.com

ARBS „Basarabia” (Spania)

Președinte – Marcel Macarie

Tel.: +34669108208; +34667884091;
+34930014812

Email: arbs@madrid.com;
secretariat@basarabia.es;
marcel.macarie@basarabia.es

Asociația Femeilor Moldave (Portugalia)

Președinte – Natalia Seculțeanu

Tel.: +351925891220

Email: natalia_liga_mold@sapo.pt

Centrul Cultural Moldav (Portugalia)

Președinte – Oleg Boghenco

Vicepreședinte – Larisa Vulpe

Tel.: +351966485107

Email: raisa5691@yahoo.com

ACUM Belgia

Președinte – Vitalie Luca

Tel.: +32486540314;

Email: lucavitalie@gmail.com

Vicepreședinte – Viorel Bichir

Tel.: +32485796794

Email: bikirvio@gmail.com

Asociația Moldovenilor din Belgia „Noroc”

Președinte – Igor Aramă

Vicepreședinte – Aurica Uscov

Tel.: +3265567852; +32497171035

Email: info.noroc@skynet.be

Connexions Moldavie (Franța)

Președinte – Violeta Grițcan

Tel.: +33672909012

Email: vigritcan@yahoo.fr

<http://www.connexions-moldavie.fr>

COMUNISON RC (Marea Britanie)

Președinte – Serafim Florea

Tel.: +447703016947

Email: info@comunison.net;

floreserafim@pro-diaspora.com

REPUBLICA MOLDOVA

AO Asociația Mediatică

„Pro-Diaspora”

Președinte – Ștefan Florea

Tel.: +37369112516

E-mail: stefanflorea@ymail.com;
florestefan@pro-diaspora.com

Asociația Presei Independente (API)

Director executiv – Petru Macovei

Tel./Fax: +37322220996

E-mail: api@api.md

Ne puteți citi și pe www.pro-diaspora.md și www.pro-diaspora.com

VĂ PUTEȚI ABONA LA REVISTA PRO DIASPORA

la oficiile din Republica Moldova ale SA Moldpresa și ÎS Poșta Moldovei!

Indice de abonare pentru Pro Diaspora - **32055**

Unii pleacă, alții vin...

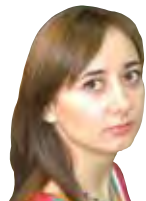
În timp ce moldovenii nu-și găesc un loc sub soarele Moldovei și pleacă peste hotare în căutarea norocului, tot mai mulți străini își îndreaptă atenția spre teritoriul dintre Prut și Nistru. Vinul gustos, ospitalitatea localnicilor și femeile frumoase îi conving pe oaspeții din depărtare să rămână în Moldova.

În ultimii ani, Biroul Național de Statistică înregistrează o creștere a căsătoriilor mixte. În fruntea listei se află cetățenii români (166 de căsătorii în 2009), urmați de italieni (164 de căsătorii) și greci (69 de căsătorii).

Ce îi determină pe străini să se însoare cu moldovenice și să rămână să trăiască la noi în țară? Și de ce preferă moldovencele străinii pentru a-și întemeia o familie? Răspunsurile la aceste întrebări le veți găsi citind istoria lui Massimo Radaelli și a soției sale, Constanța.

Deși înainte de a veni în Moldova, cei mai mulți dintre străini cunosc puține lucruri despre țara noastră, totuși, ei rămân impresionați de locurile pitorești și ospitalitatea moldovenilor. Unica dezamăgire – drumurile extrem de avariate. Mai e și birocrația, și lacunele din legislație..., dar străinii reușesc să deschidă afaceri de succes, în special la Chișinău.

Necunoașterea limbii nu este un obstacol. Străinii, după câteva luni petrecute în Moldova, reușesc să învețe română, integrându-se de minune în societatea moldovenească.

DIANA LUNGU,
reporter

4 EVENIMENT

Sărbătoarea popoarelor la Roma
„Copilul meu e singur acasă” a ajuns la migranții moldoveni din Italia

5 VENIȚI ACASĂ

Oferte moldovenești pentru ai noștri din Italia

6 OFICIAL

Avem ambasadori în cinci țări europene și în China
Fiesta de la Rosa - sărbătoarea tuturor
Părinții care pleacă peste hotare vor trebui să facă dovada că și-au lăsat copiii în grija unui tutore
Regimul de vize cu Turcia ar putea fi anulat

8 ASISTENȚĂ

UE oferă 2 mln. de euro pentru reintegrarea migranților moldoveni

9 VIZITĂ

Mihai Ghimpu: „Specialiștii moldoveni și italieni lucrează asupra acordului în domeniul protecției sociale”

10 INTERVIU

Dirk Schübel, europeanul care își dorește să apropie Moldova de Uniunea Europeană

14 ISTORIE DE SUCCES

Creșterea iepurilor, o afacere care promite
Business în orașul lui Romeo și Julieta

20 ABC-UL AFACERII DE SUCCES

Chinurile nașterii

22 PORTRET DE SAT

Seliște – localitatea dintre salcâmi

24 POVEȘTI ADEVĂRATE

În culisele migrației

26 LA NOI ȘI LA EI

Gospodarii primitori și femeile frumoase

atrag străinii în Moldova
Toleranța în cuplu, învățată de la nordici

O nuntă la Praga
Vive les maries!
Nuntă “a la española”
Matrimoniu în stil italian
Mărturiile unei înfrângerii
Libertate la căsătorii în Portugalia

39 RELIGIE

Ioanichie Bălan: „Nunta stă la temelia vieții pe pământ”

40 OPINII

De ce am ales să locuiesc în Grecia

42 EXPOZIȚIE

Satul Corjeuți de pe Sena

43 EDUCAȚIE

Integrarea elevilor în școlile din Italia

44 CULTURA

Un violonist basarabean la Veneția sau “politica mea este muzica”

REDACȚIA REVISTEI ProDiaspora

COORDONATORI DE PROIECT:

Serafim Florea (Marea Britanie)
Petru Macovei (Republica Moldova),

REDACTOR-ŞEF: Dumitru Lazur

REPORTERI: Diana Lungu (R. Moldova),

Olesea Tanaşciuc (Portugalia), Victor Druță,
Ludmila Cearcă, Larisa Pojoga, Iurie Bojoncă,
Larisa Olărescu (Italia), Marcel Macarie (Spania),
Violeta Grițcan (Franța), Nadea Hornet (Cehia)

DESIGN ȘI MACHETARE: Angela Ivanesi

MARKETING ȘI PUBLICITATE: Ștefan Florea,
Asociația mediatică „Pro-diaspora”
www.pro-diaspora.com

ADRESE PENTRU CORESPONDENȚĂ:

În Republica Moldova:

Asociația Presei
Independente (API)
str. București 77,
mun. Chișinău, MD-2012
Tel./Fax: +37322 220996
E-mail: api@api.md

În Marea Britanie:

COMUNISON RC, Suite 62
2 Lansdowne Row, Mayfair,
London, W1J 6HL
Tel.: +447703016947
Email: info@comunison.net,
floreaserafim@pro-diaspora.com

Revista „ProDiaspora” este realizată în cadrul proiectului „Migrants Diaspora Initiative for Media Enterprise (Migrants DIME)”. Proiectul este implementat în parteneriat de Asociația Presei Independente (API) din Republica Moldova și COMUNISON RC din Marea Britanie.

EC-UN Joint Migration and Development Initiative
United Nations / United Nations Development Programme Brussels Office
14 Rue Montoyer
Brussels 1000, Belgium
Tel. +32 2 235 05 50 Fax. +32 2 235 05 59
Email: jmdi.pmu@undp.be, Website: www.migration4development.org

Această publicație este realizată cu asistența Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații nu reflectă în niciun fel punctul de vedere al Uniunii Europene, OIM sau Organizației Națiunilor Unite, inclusiv PNUD, UNFPA, ICNUR și ILO, sau al statelor lor membre.

Sărbătoarea popoarelor la Roma

Pentru că toate drumurile duc la Roma, acest oraș nu putea să nu aibă și o Sărbătoare a Popoarelor. Părea însă că ediția a 19-a, din 16 mai 2010, va fi compromisă de ploaia iminentă. Dar norii au binevoit să se răzbune în altă parte și, prin urmare, Piața San-Giovanni s-a umplut, într-o veselie, de toate rasele și limbile pământului.

Această sărbătoare a comunităților de imigranți, care vin în fiecare an să-și manifesteze credința și cultura, e organizată de Misionarii Scalabriniani și Familia Scalabriniană în colaborare cu Vicariatul Diocesan al Romei și Comuna din Roma. Piața a fost plină de corturile albe ale tuturor comunităților. Standuri de cărți, expoziții de artă populară, variate bucate naționale. Pe scenă s-au perindat interpreți și echipe de dansatori.

Comunitatea moldovenească a amenajat o „Casă Mare”, care s-a umplut, treptat, cu lume venită atât de la Roma și din împrejurimi, cât și din alte orașe ale Italiei. Au fost prezenți Ambasadorul R. Moldova în Republica Italiană Gheorghe Rusnac, Vitalie și Tatiana Ciobanu (asociația „Dacia”), Tatiana Nogailic (asociația „Assomoldave”), Ala Cambarov (asociația „Le donne moldave in Italia”), Ecaterina Hâncu („San Mina onlus”), Eduard Gherciu (asociația „Moldova nel mondo”), Mihail Ciobanu („Moldleal onlus”) din

Florența, Iurie și Elena Bojocă (asociația „AMICI”) din Venetia și a.

Meșterul popular Maria Ciobanu și-a expus broderiile și goblenele. Isabela Haila a cântat. Grupul de dansatori „Hora Moldovei”, condus de Cornel Gorohovschi, a evoluat pe scenă cu atâta foc că „a aprins” și spectatorii, care au improvizat și ei o horă.

Astfel, „Sărbătoarea Popoarelor” a devenit un prilej de fericită comunicare - oameni cu oameni, popoare cu popoare. Grazie, Roma!

VICTOR DRUȚĂ, Roma

„Copilul meu e singur acasă” a ajuns la migranții moldoveni din Italia

Cartea de comunicare „Copilul meu e singur acasă”, scrisă la Chișinău pentru părinții care pleacă la muncă peste hotare, a ajuns în Italia și a fost distribuită la „Festa dei popoli 2010” (Sărbătoarea Popoarelor), organizată la Roma.

Câteva sute de exemplare ale cărții „Copilul meu e singur acasă”, editate de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) din Moldova și Agenția de comunicare „URMA ta”, au ajuns la migranții moldoveni din Italia da-

torită Președintei Asociației „Assomoldave”, Tatiana Nogailic.

Președinta „Assomoldave” i-a oferit un exemplar al cărții „Copilul meu e singur acasă” și președintelui interimar al R. Moldova, Mihai Ghimpu, în timpul vizitei oficiale în Republica Italiană în perioada 23-26 mai 2010. „Am zis că este o carte foarte utilă, dar nimeni nu se preocupă să o avem aici”, povestește Tatiana Nogailic despre ceea ce i-a spus președintelui interimar.

HOTNEWS.MD

Foto: Victor Druță

Oferte moldovenești pentru ai noștri din Italia

13 companii din Moldova s-au adunat pe 8 mai la târgul de joburi din Padova, pentru a le prezenta moldovenilor care muncesc în Italia ofertele de muncă din țară.

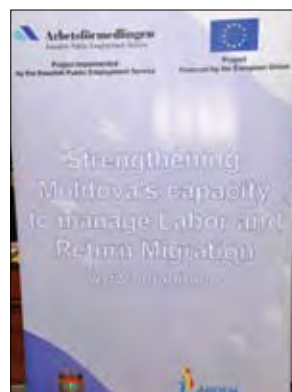
Angajatorii au pus la bătaie 2700 de slujbe vacante. Cele mai multe dintre ele se adresau celor cu studii medii și specialiștilor cu înaltă calificare. Patronii le-au promis salarii europene, așa că moldovenii din Italia ar putea fi motivați să se întoarcă acasă.

Fabrica de marochinarie "Artima", de exemplu, a venit cu 350 de locuri de muncă. Oferta lor este foarte diversă, plecând de la cele care nu necesită calificare până la cele specializate.

"Ne confruntăm cu un deficit foarte mare de muncitori, mai ales de specialiști cu înaltă calificare. În primul rând, avem nevoie de șefi de secție cu experiență în domeniu. Pentru un astfel de specialist, compania este gata să ofere și 1500 de euro, cu condiția că angajatul să fie unul foarte bun. La mare căutare sunt și simplii lucrători — lăcătuși, instalatori, izolatori. Salariile pentru aceste categorii

pornesc de la 3500 de lei", a spus managerul fabricii, Alexandra Can. Directoarea este convinsă ca are toate șansele să se aleagă cu angajați moldoveni, care au muncit în Italia. Ea are și o explicație. "După ce criza s-a manifestat și în Italia, țara care asigură, practic, grosul muncitorilor moldoveni, mulți dintre conaționalii noștri și-au pierdut locurile de muncă. De aceea, o slujbă de 8000 de lei sau chiar 1500 de euro oferită în Moldova îi poate aduce acasă", a spus Alexandra Can.

Și agenția de recrutare IDS Consulting a venit, la târg cu oferte tentante pentru posturi calificate la Chișinău și Ungheni. "Căutăm contabil-șef și contabil pentru o fabrică, care va fi deschisă în curând la Ungheni. Pentru postul de contabil-șef, de exemplu, salariul variază între 800 și 900 de euro. Pentru un simplu contabil, salariul ajunge până la 400 de euro. Și în Chișinău avem oferte bune. De exemplu, cei

care vor aplica pentru postul de agent de vânzări sau manager vânzări, vor avea un câștig lunar între 200 și 400 de euro, plus prime de rezultat", a declarat Dorin Dusciac, asociat IDS Consulting.

Târgul a întins o mână de ajutor și moldovenilor care își caută o slujbă în construcții. ICS ATA Construction pune

la dispoziție locuri de muncă pentru ingineri, arhitecți, șefi de șantier, armatori, muncitori în montaj, normatori. Salariul pentru un specialist în construcții ajunge până la 6000 de lei, în funcție de calificare.

Târgul locurilor de muncă din Padova a fost organizat în cadrul proiectului "Consolidarea capacității Moldovei de gestionare a pieței muncii și de reîntoarcere a migranților în cadrul parteneriatului de mobilitate cu UE", de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) sub egida Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei în colaborare cu Serviciul Public de Ocupare Veneto Lavoro.

STIREAZILE.MD

Foto: legal-in.eu

Avem ambasadori în cinci țări europene și în China

Comisia parlamentară pentru politică externă și integrare europeană a dat aviz pozitiv celor șase candidați la funcția de ambasador, care vor reprezenta R. Moldova în România, Franța, Cehia, China, Germania și Austria.

Ministerul de Externe susține că în aceste țări vor fi delegați cei mai buni vorbitori de limbi străine și cunoscători ai diplomației.

Iurie Reniță, viitorul ambasador moldovean în România, este ziarist de profesie, dar a făcut și studii diplomatice. A activat în cadrul ministerului de externe de la Chișinău, a fost consilier pe probleme militare în Ambasada Republicii Moldova în SUA, secretar la misiunea OSCE din Croația, iar din 2007 este manager al unei companii americane din Moldova. „Vă doresc să ajungeți mai repede la fața locului, demult era nevoie de ambasador în România”, a spus președintele comisiei, Igor Corman.

Deputatul Oleg Serebrian este candidatul campion la numărul de limbi străine pe care le cunoaște. Oleg Serebrian este propus ambasador în Franța. Deputatul a spus că regretă că va părăsi fotoliul de legislator.

Ștefan Gorda, candidatul la funcția de ambasador în Cehia, a fost consilier la misiunile diplomatice ale R. Moldova din Franța și Uzbekistan, coordonator al R. Moldova pentru GUAM. De asemenea, a fost director general al unei companii din Sudan. Ștefan Gorda are studii în domeniul istoriei, relațiilor internaționale, a făcut și management petrolier la Moscova. Candidatul nu vorbește limba cehă, însă vorbește fluent franceză, engleză, rusă și ucraineană.

Însărcinatul cu afaceri al R. Moldova

Iurie Reniță, Ștefan Gorda și Oleg Serebrian (de la stânga la dreapta)

în Republica Federală Germania, Aurel Ciocoi, poate deveni și ambasador la Berlin. După studii în domeniul jurnalismului și diplomației, Aurel Ciocoi, a activat mulți ani în ministerul de externe de la Chișinău, după care, în diferite funcții, la Ambasada R. Moldova din Germania.

Andrei Popov a spus că în China ambasador va deveni cel mai bun specialist al ministerului în relațiile cu această țară. Este vorba despre Anatol Urecheanu, în prezent însărcinat cu afaceri al Moldovei la Beijing. Începând cu anul 2000 Anatol Urecheanu a deținut diverse funcții în cadrul ministerului de externe. A fost șef de direcție pentru colaborare cu Asia, Africa și America Latină, consilier la Ambasada din Franța. Anatol Urecheanu cunoaște și chineză.

Ambasador în Austria, OSCE, Agențiile ONU de la Viena și Republica Slovacă - prin cumul, va fi Valeriu Chiveri, cel mai bun specialist al ministerului de externe în domeniul

OSCE, a subliniat viceministrul Andrei Popov. Valeriu Chiveri a activat în mai multe misiuni ale OSCE, în Uzbekistan, Kazahstan, Turkmenistan și Georgia. Cunoaște limbile engleză, germană și turkmenă.

Șase dintre cei paisprezece candidați la funcția de ambasador, desemnați de către autoritățile moldovene, au primit agrementele țărilor de acreditare. La audierile comisiei au fost prezenți doar Iurie Reniță, Oleg Serebrian și Ștefan Gorda, ceilalți candidați aflându-se peste hotare.

Conform procedurii existente, după audierile în Comisia parlamentară de politică externă și integrare europeană, candidaturile se aprobă de către Guvern și se numesc în funcție de către șeful statului.

Potrivit viceministrului Andrei Popov, Moldova este în așteptarea agrementelor din alte opt capitale.

INFO-PRIM NEO

Fiesta de la Rosa - sărbătoarea tuturilor

Pentru al treisprezecelea an consecutiv, orașelul Viladecavalls (Barcelona) a găzduit Sărbătoarea Trandafirului – sărbătoarea ce simbolizează și reprezintă pentru poporul spaniol solidaritatea, unitatea și libertatea.

Cu această ocazie, pe 18 aprilie, s-au reunit peste 1200 de persoane și au avut ocazia de a strânge mâna, de a adresa întrebări și de a înainta propuneri președintelui Guvernului Cataluniei, Jose Montilla. Printre cei prezenți au fost și cetățeni ai Moldovei, României, Ucrainei, Americii Latine, Africii etc.

În cadrul sărbătorii, s-au condamnat încă o dată acțiunile discriminatorii și rasiste a primarului orașului Vic (Barcelona) și s-a pus accent pe importanța integrării imigranților și conviețuirea armonioasă între diverse naționalități.

Această festivitate, ca și majorita-

tea celor ce se petrec în Spania, nu a fost lipsită de tradiționala paella, preparată în tigăi gigantice, vinul renumit din La Rioja, dansuri în stil country și concert, toate acestea fiind însoțite de voia bună și veselia celor prezenți.

OLGA MACARIE,
Barcelona

Părinții care pleacă peste hotare vor trebui să facă dovada că și-au lăsat copiii în grija unui tutore

Părinților care pleacă peste hotare li se va cere la hotar să prezinte un certificat că și-au lăsat copii în grija unui tutore. Aceasta se va întâmpla dacă Comisia guvernamentală pentru protecția copiilor rămași fără îngrijire părintească va accepta să introducă acest punct obligatoriu în Planul Național de acțiuni cu privire la protecția copiilor. Propunerea a fost lansată de ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Valentina Buliga.

„Atunci când părinții pleacă, trebuie să știm exact unde și cui și-au lăsat copiii”, a declarat Valentina Buliga, care și-a exprimat speranța

că obligativitatea obținerii acestui certificat îi va face mai responsabili pe părinți. Totodată, se va stabili un mecanism de monitorizare a acestor copii și de susținere de către structurile de protecție a drepturilor copiilor.

Planul urmează să fie aprobat pe 31 mai, într-o ședință specială a Guvernului. Potrivit datelor Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, fiecare al zecelea copil are unul sau ambii părinți plecați peste hotare. Numărul copiilor lăsați în grija unui tutore este de aproximativ 50 de mii.

INFO-PRIM NEO

Regimul de vize cu Turcia ar putea fi anulat

Regimul de vize dintre R. Moldova și Turcia ar putea fi anulat. Despre aceasta au discutat premierul moldovean Vladimir Filat și ministrul de Stat al Turciei Faruk Celik.

Potrivit serviciului de presă al Guvernului, Faruk Celik a menționat că țara sa a renunțat la vize în raport cu Federația Rusă, iar acest regim facilitează și mai mult dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări.

Ministrul și-a exprimat speranța că relațiile moldo-turce vor continua să se dezvolte și s-a arătat convins că businessmanii turci vor investi și mai mult în R. Moldova.

Faruk Celik a mai spus că Turcia este unul din statele cel mai puțin afectate de criza financiară mondială și că țara sa înregistrează progrese la toate capitolele. Ministrul s-a arătat convins că și Moldova va înregistra progrese economice grație reformelor pe care le desfășoară.

Vladimir Filat a spus că relațiile moldo-turce din totdeauna au fost bune și că optează pentru intensificarea acestora.

În prezent cetățenii moldoveni care vizitează Turcia primesc viză la aeroport pentru care achită 20 euro.

INFOTAG/AZI.MD

UE oferă 2 mln. de euro pentru reintegrarea migranților moldoveni

Circa 2 mln. de euro acordă Uniunea Europeană țării noastre pentru reintegrarea migranților. Bani sunt acordați în cadrul Parteneriatului pentru Mobilitate UE-RM, semnat în 2008, prin intermediul Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) și vor fi destinați mai multor acțiuni care vor fi implementate în decurs de trei ani.

Proiectul a fost lansat la 21 mai, în prezența reprezentanților mai multor ministere implicate, precum și a OIM și a Delegației UE în R. Moldova. „Prin intermediul Parteneriatului pentru Mobilitate vrem să înlesnim beneficiile aduse de migrație și să le combatem pe cele negative.

Toată lumea știe că o mare parte din populația R. Moldova se află peste hotare, începând de la oameni simpli până la intelectuali. O altă problemă se referă la copiii rămași fără grijă părintească. Și lor vrem să le acordăm asistență prin intermediul acestui proiect”, a precizat Martin Wyss, șef al OIM în Moldova.

La rândul lor, autoritățile de la Chișinău, și anume reprezentanții Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, al Economiei, dar și cel de Externe, au mulțumit parte-

nerilor externi pentru susținerea acordată, dând asigurări că vor realiza obiectivele propuse pentru a reduce efectele negative ale migrației.

„Intenționăm să efectuăm un recensământ ca să aflăm exact numărul copiilor rămași fără părinți pentru a stabili cine este responsabil și cum putem interveni pentru a-i ajuta”, a precizat Vadim Pistrințiu, viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Principalii beneficiari ai proiectului sunt: migranții ce se întorc acasă și familiile lor,

asociațiile diasporei, copiii și bătrânii lăsați fără îngrijire, antreprenorii, solicitanții de împrumut care încearcă să înceapă o afacere, femeile, oameni de știință din diasporă, profesioniști și absolvenți ai universităților din străinătate originari din Moldova, precum și factori de decizie responsabili pentru gestionarea procesului migrațional.

Acțiunile se vor axa pe patru domenii de intervenție:

- **Susținerea instituțiilor moldovenești în gestionarea aspectelor fluxului migrațional**, prin instituirea

Unității Tehnice de Migrație și a Profilului Migrațional.

- **Îmbunătățirea comunicării** dintre angajații consulari și diaspora moldovenească.
- **Promovarea și facilitarea întoarcerii și reintegrării profesionale a moldovenilor** aflați peste hotare. În mod special, proiectul pune accent pe inițiative de susținere a tinerilor și femeilor. Tot aici se include și protecția socială a migranților moldoveni care urmează să fie îmbunătățită prin încheierea Acordurilor bilaterale în domeniul muncii și protecției sociale între R. Moldova și țările gazdă.
- **Înlăturarea consecințelor sociale negative ale migrației** prin acordarea asistenței necesare celor mai afectate persoane de migrație – copii și bătrânii.

DIANA LUNGU

Mihai Ghimpu: „Specialiștii moldoveni și italieni lucrează asupra acordului în domeniul protecției sociale”

În seara zilei de 23 mai în incinta hotelului „Cicerone” din Roma a avut loc întâlnirea reprezentanților comunității moldovenești din toată Italia cu președintele interimar al R. Moldova Mihai Ghimpu, venit la Roma într-o vizită oficială în fruntea unei delegații parlamentare.

Comunitatea moldovenească din Italia numără circa 200 mii de persoane și, fiind una din cele mai numeroase în Europa, se bucură pe bună dreptate de atenția noii guvernări. La alegerile din iulie 2009 moldovenii din peninsula au votat partidele actualei alianțe de guvernământ în proporție de 94 la sută.

Înaltul oaspete s-a lăsat așteptat și moldovenii „italieni”, obișnuți deja cu ideea unui „appuntamento” la ora fixă, nu prea erau dispuși să-i ierte întârzierea, chiar dacă acesta avea o explicație: reținerea avionului. Totuși, atunci când președintele, însoțit de prima doamnă, de Serafim Urechean și alți oficiali au intrat, sala s-a ridicat în picioare și a izbucnit în aplauze. Ambasadorul R. Moldova în Italia Gh. Rusnac a salutat oaspeții și a menționat puternica deschidere către exterior a noii guvernări, pașii ei hotărâți spre integrarea europeană, precum și faptul că diaspora moldovenească din Italia aduce R. Moldova

nu numai milioane de euro în remitențe, ci și un prețios aport la buna imagine a țării în lume: moldovenii sunt ultimii în statisticile infracțiunilor și sunt laudați pentru calitățile lor umane și profesionale.

Președintele a fost imediat luat într-o horă de întrebări deloc ușoare, unele cu caracter mai mult retoric, altele foarte și foarte ancorate în realitate.

Nu i-a fost deloc ușor președintelui Ghimpu să facă față întrebărilor bătăioase ale conașionalilor săi, care uneori ziceau așa: „Noi nu rugăm. Noi cerem!”. Dar zâmbind cu bunătațe sau glumind sau spunând sincer adevărul crud în față, președintele a răspuns la întrebările cele mai dureroase sau a lăsat să se înțeleagă că va răspunde sau va rezolva mai târziu, pe măsura posibilităților. A impresionat gestul de a face public chiar numărul său de telefon mobil și adresa electronică: **(00 373) 69133559** și **președinte@parlament.md**

CHINTESENȚA DISCURSULUI PREȘEDINTELUI

Am preluat de la guvernarea comunistă o țară în care se instaurase fărădelegea și corupția. Nu ne va fi de loc ușor s-o schimbăm. Scopul nostru e de a relansa economia în primul rând, căci multe din uratele fenomene cu care ne confruntăm sunt cauzate anume de sărăcie. Am obținut frumoase finanțări din străinătate, inclusiv ajutoare

nerambursabile. Dar în schimbul lor trebuie să facem reforme, unele din acestea vor presupune chiar strângerea curelei. Și nu avem încotro, căci suntem monitorizați cu atenție de organismele internaționale. Pentru a implementa reformele e nevoie de stabilitate politică, deci ar fi frumos să evităm alegerile anticipate. Poate că reușim să facem referendumul pentru schimbarea Constituției și să alegem președintele. Pentru a relansa agricultura avem nevoie de legiferarea vinderii terenurilor agricole către străini și nu e ușor de găsit consensul în această privință. Lucrăm cu spor în vederea lichidării barierelor între Moldova și Europa. Dar mai durează 2-3 ani până se scot vizele. Specialiștii moldoveni și italieni lucrează asupra acordului în domeniul protecției sociale. Vom mări numărul secțiilor și numărul zilelor de vot pentru cetățenii noștri din străinătate. Unirea o facem prin integrarea în UE...

Întâlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de încredere și bunăvoință. La sfârșitul ei emigranții moldoveni au oferit președintelui cărțile de poezie ale lui Gr. Vieru traduse de ei înșiși în italiană, precum și revista „Pro Diaspora”, care îi unește și îi reprezintă. Președintele a făcut cadou un covor pentru biserica ortodoxă a moldovenilor. A mai oferit conașionalilor săi și dulciuri care să le amintească de țara lor – câteva pungi cu bomboane de la „Bucuria”.

VICTOR DRUȚĂ,
Roma

Dirk Schübel, europeanul care își dorește să apropie Moldova de Uniunea Europeană

Interviu cu **Excelența Sa Dirk Schübel**, șeful Delegației Uniunii Europene în R. Moldova

Interviu de **DIANA LUNGU**
Poze de **CONSTANTIN GRIGORIȚĂ**

- Obiectivul principal al Inițiativei Comune pentru Migrație și Dezvoltare a Comisiei Europene și Organizației Națiunilor Unite este de a oferi suport societății civile și autorităților locale în căutarea legăturilor dintre migrație și dezvoltare. Credeți că autoritățile din R. Moldova înregistrează progrese la acest capitol?

- Astăzi, la nivel global, există o legătură din ce în ce mai strânsă între migrație și dezvoltare. Guvernul din R. Moldova a

descoperit de curând că migrația nu este o amenințare pentru țară, ci mai degrabă o cale de a grăbi dezvoltarea țării. Autoritățile de la Chișinău fac primii pași în direcția corectă. Noi (Uniunea Europeană - n.r.) ajutăm Guvernul în acest domeniu prin Parteneriatul de Mobilitate, semnat în 2008, la care au aderat și alte 14 țări. Astăzi, sunt în derulare 70 de inițiative care informează cetățenii moldoveni despre migrația legală, gestionarea eficientă și investirea remitențelor, protecția socială a migranților, perfectarea actelor și cooperarea în privința combaterii migrației ilegale și a traficului de ființe umane. Recent, Uniunea Europeană a oferit Organizației Internaționale pentru Migrație un grant în valoare de 2 mln. de euro, prin care se va oferi, întâi de toate, suport administrațiilor publice locale în procesul de dezvoltare locală a comunităților. În al doilea rând, punem accent pe stabilirea relațiilor cu diaspora, iar într-al treilea rând, susținem întoarcerea migranților acasă, în special a muncitorilor calificați și a studenților cu pregătire înaltă. O altă idee a proiectului este stabilirea unui profil al migrantului, așa cum guvernarea actuală începe să vadă necesitatea legăturii dintre gestionarea migrației și strategiile de dezvoltare pe de altă parte. Noi suntem la curent cu problemele R. Moldova, oferim sprijinul necesar și suntem gata să ajutăm și în continuare.

- Remitențele sunt un canal important prin care diaspora contribuie la dezvoltarea locală și reducerea sărăciei în țara de origine. În opinia dvs., remitențele migranților sunt folosite corespunzător în R. Moldova?

- După cum ați menționat, remitențele sunt foarte importante pentru familiile celor plecați, dar și pentru economia țării deopotrivă. În 2008, din câte am fost eu informat, 1,8 mldr dolari au fost trimiși acasă de către migranți, reprezentând mai mult de 30% din Produsul Intern Brut. Remitențele contribuie la reducerea sărăciei, la instruirea copiilor și la majorarea nivelului de consum al populației. Fiecare a treia gospodărie primește remitențe și pentru fiecare a doua din aceste familii remitențele trimise reprezintă principala sursă de venit. Cu toate acestea, remitențele nu întotdeauna sunt utilizate în cel mai efi-

cient mod. Și asta deoarece, în mare parte, remitențele sunt folosite pentru consum și doar 10% sau chiar mai puțin sunt investite în afaceri. Și cauzele acestui fenomen, în opinia mea, este lipsa încrederii în sistemul financiar național și climatul investițional care ar putea fi mai favorabil decât este acum. Am, totuși, impresia că lucrurile se schimbă treptat. Ne-am implicat în activități care tind spre îmbunătățirea politicii și reglarea climatului investițional în așa fel încât investițiile să fie facilitate în special cu privire la remitențe. Un alt obiectiv pe care ni l-am propus este încurajarea investirii remitențelor în întreprinderile mici și mijlocii și în acest scop UE va acorda 200 de mii de euro pentru finanțarea afacerilor, trainingurilor și granturilor acordate potențialilor antreprenori din spațiul rural, în special tinerilor și femeilor.

- La 15 iunie va demara dialogul pe marginea liberalizării regimului de vize pentru cetățenii R. Moldova. Cât ar putea dura negocierile și ce poate întreprinde Moldova pentru a accelera procesul?

- În primul rând, țin să menționez că am lucrat împreună cu actuala guvernare în vederea facilitării sistemului de vize pentru moldoveni și lucrurile evoluează foarte bine. În al doilea rând, avem Parteneriatul de Mobilitate, am deschis Centrul Comun de Vize (CCV) în incinta Ambasadei Ungariei și din câte știu asemenea centre nu mai există în alte țări din lume. Astăzi, aici sunt eliberate vize pentru 13 țări dintre care 12 sunt membre ale UE. Dintre țările care nu sunt State Membre ale UE, Elveția a aderat deja la CCV, iar Norvegia o va face în curând.

În prezent, ne pregătim pentru dialogul de negociere a regimului de vize care va avea loc la 15 iunie, la Luxemburg. Nu aș spune că este o negociere, ci mai curând un dialog, căci vom analiza poziția R. Moldova și pașii necesari de întreprins pentru ca într-o zi și R. Moldova să beneficieze de regimul liber de vize. În acest sens, o pre-condiție este introducerea pașapoartelor biometrice care în UE urmează a fi introduse de la 1 ianuarie 2011. Un alt pas este asigurarea gestionării securității la frontieră. Un obiectiv se referă la reglementarea situației transnistrene care, de asemenea, trebuie luată ▷

▷ în considerație pentru a face posibilă introducerea regimului de liberă circulație.

Cât va dura? Este o întrebare „de un milion de dolari”! Este dificil de răspuns. Totul depinde de „viteza” negocierilor, discuțiilor și de modul în care R. Moldova va fi gata din punct de vedere tehnic. Prin urmare, este greu să vă indic o dată. Însă, eu sunt optimist pentru că multe lucruri au fost realizate și în timpul apropiat noi progrese vor fi făcute în acest sens.

- Credeți că liberalizarea regimului de vize pentru moldovenii îi va determina pe aceștia să revină acasă sau dimpotrivă va crește fluxul de migranți în UE?

- Evident, cu cât situația în Moldova se va îmbunătăți cu atât fluxul de migranți dori-

tori de a se întoarce acasă va crește. În primul rând, cred că este în interesul Moldovei să îmbunătățească situația economică a țării și în acel moment fluxul de emigranți calificați, care vor dori să se întoarcă, va crește și remitențele vor fi folosite în scopuri benefice pentru țară și anume în investiții. Nu cred că liberalizarea regimului de vize va afecta semnificativ creșterea fluxului de migranți. Este greu de crezut că fluxul migranților spre Europa ar crește pentru că cetățenii care vor să trăiască în UE deja locuiesc acolo legal sau ilegal, din păcate. Dar, din nou, precizez că creșterea economică a țării ar determina cetățenii să nu mai emigreze.

- Ce imagine au migranții moldoveni în țările Uniunii Europene?

- Imaginea este destul de bună. Știu că au reputație foarte bună, se adaptează repe-

de la circumstanțele locale. Din câte știu eu, moldovenii din Italia, Portugalia, Spania au reputație bună și sunt apreciați pentru că foarte ușor învață limba, din cauza înrudirii limbii române cu limbile latine. Și cred că aceste țări, de fapt, și găzduiesc cea mai mare parte a migranților moldoveni.

- Este UE mulțumită de modul în care noua guvernare reușește să implementeze reformele interne?

- Cred că Guvernul R. Moldova lucrează destul de eficient în vederea implementării reformelor interne. Oricum, rezultatul nu poate fi vizibil peste noapte. Noi (Uniunea Europeană – n.r.) vedem că autoritățile fac pași importanți în implementarea reformelor interne. Un număr impresionant de inițiative legislative au fost aprobate de Parlament și cred că sunteți pe calea cea bună. O dovadă

în acest sens sunt negocierile din 12 ianuarie (prima rundă de negocieri privind Acordul de Asociere RM-UE - n.r.), ceea ce nu s-ar fi întâmplat dacă nu am fi fost siguri că R. Moldova nu ar fi fost în stare să facă față provocărilor la nivelul dezvoltării interne. Continuăm să sprijinim guvernarea și pot să spun că în anii ce urmează vor fi mai multe resurse financiare oferite în acest scop din partea UE. Vom acorda peste 270 mln. de euro în 2011-2013 și dacă mai includem și asistența macrofinanciară vor fi în total 550 mln. de euro până în 2013. Acest ajutor în totalitate este nerambursabil.

- În ce domenii așteaptă UE progrese mai rapide?

- Progrese sunt așteptate cred că în toate domeniile, dar, în mod special, așteptăm mai multe progrese în domeniile pe care le sprijinim prin finanțare. Am început să sprijinim Guvernul R. Moldova în 2007 în sectorul social, în 2008 în cel al sănătății, în 2009 am susținut alimentarea cu apă potabilă, iar în 2010 ne vom îndrepta atenția spre dezvoltarea rurală și desigur ne mai gândim la alte sectoare care ar putea fi sprijinite în anul viitor. Eu personal văd ca potențiale domenii de susținere - energetica și justiția. În general, cred că ar trebui să continuăm reformele tradiționale, cum ar fi reformele în administrația publică locală. Desigur, este necesară și o soluție pentru problema constituțională. Acestea sunt domeniile prioritare în opinia mea și aici desigur am putea adăuga îmbunătățirea climatului investițional pentru a putea oferi țărilor din vest siguranța investițiilor lor în R. Moldova.

- Care sunt, în opinia dvs., cele mai mari obstacole în aderarea R. Moldova la UE?

- În primul rând, țara trebuie să se pregătească de una singură și așa spune că 90% din sarcini sau chiar mai mult ar trebui realizate de autoritățile R. Moldova. Noi putem să ajutăm și asta facem, oferim sprijin financiar, dar nu numai. La cererea prim-ministrului am oferit un grup de consultanți înalt pregătiți

Cred că Guvernul R. Moldova lucrează destul de eficient în vederea implementării reformelor interne. Oricum, rezultatul nu poate fi vizibil peste noapte. Noi (Uniunea Europeană - n.r.) vedem că autoritățile fac pași importanți în implementarea reformelor interne. Un număr impresionant de inițiative legislative au fost aprobate de Parlament și cred că sunteți pe calea cea bună.

ru Berlinului, care acum trei ani, întrebat despre capitala Germaniei în situația în care orașul avea unele probleme financiare și datorii, a zis că „Berlin nu este un oraș bogat, dar este un oraș sexy”. Este o frază ce ar putea-o aplica și în cazul Moldovei. Îmi place această țară foarte mult pentru că oamenii sunt binevoitori, prietenoși, deschiși, găsim aici un mix cultural inedit. Îmi plac produsele agricole proaspete pentru că în UE multe produse sunt supuse prelucrărilor chimice, ceea ce nu este și cazul Moldovei. Îmi place vinul moldovenesc și asta este ceea ce face șederea mea în Moldova plăcută. Totodată, sunt aspecte care ar putea fi îmbunătățite, cum ar fi infrastructura și drumurile. Birocrația și serviciile prestate de instituțiile publice, de asemenea, ar trebui îmbunătățite.

- Fiind în Moldova, ce vă lipsește de acasă?

- În primul rând, sunt foarte fericit că am familia alături de mine. Dorul de Germania se manifestă prin lipsa bucatelor tradiționale. Însă, ținând cont de faptul că înainte de a veni în Moldova timp de patru ani am trăit în Ucraina, iar înainte alți nouă la Bruxelles, cred că m-am obișnuit cu lipsa bunurilor de acasă și cred că nu duc lipsă de nimic, doar savurez plăcerea de a mă afla și de a lucra în Moldova. Și cred că voi fi în stare să contribuie la apropierea Moldovei de UE.

care recent au început să întreprindă acțiuni în domeniul dezvoltării democrației. Sunt 20 de proiecte în care vor fi implicați experți din cadrul UE. Desigur, vor fi abordate și alte domenii. Mass-media este unul din sectoarele vizate. Recent, în cadrul Programului de Susținere a Democrației în Moldova, au fost lansate un șir de activități ce au drept scop dezvoltarea mass-media libere și independente.

- Ce părere aveți despre Moldova?

- Îmi place Moldova. Îl voi cita pe prima-

- Vă mulțumim! 🇷🇺

Creșterea iepurilor, o afacere care promite

Acum cinci ani, cu o valiză mică și o mulțime de gânduri bune pentru un viitor frumos, a făcut ceea ce a văzut la mulți alții – a încuiat bine ușa de la casă și fără a se mai uita înapoi a luat calea străinătății, acolo unde ultimele speranțe ale moldovenilor la o viață mai bună se pot realiza, cu puțin noroc și multă muncă.

După trei ani de argățit la italieni, Vlad Cărlig a înțeles că nu mai poate lucra pentru altcineva și cu aceeași valiză, dar și cu buzunarul mai plin, s-a întors acasă. Nu regretă nicio clipă alegerea făcută, deși părinții săi au preferat să rămână pe peninsulă.

„Nu m-am gândit să deschid o afacere în Italia. Au ei afaceriștii lor. Părinții sunt acolo de mai mulți ani. Eu n-am putut să mă acomodez. E mai bine la tine în țară să te realizezi. Am învățat cinci ani la universitate nu pentru a lucra pentru cineva. Vreau ceva mai mult de la viață. Oamenii sunt diferiți acolo, cultura e alta și nu regret deloc că n-am rămas. M-aș întoarce în Italia doar la odihnă”, ne spune Vlad, ferm convins de hotărârea sa.

Împreună cu Alexandru Cașcaval, un bun prieten încă de pe băncile universității, umblat și el mulți ani prin Europa, la munci grele, au investit banii câștigați într-o mică fermă de iepuri de rasă Californian și Neozeelandez. Ce-i drept, deocamdată, au reușit să reconstruiască grajdul, în care cândva creșteau vacile colhozului din satul Chetrosu, raionul Drochia. Iepurii, spune Vlad, vor fi aduși abia în septembrie. Până atunci au mai rămas câteva mărunțișuri de pus la punct.

„La noi toți se ocupă cu creșterea porcilor, ferme mai mari de iepuri nu am găsit. Dacă se vinde într-un an ceapa mai scump, toți moldovenii al doilea an cresc doar ceapă sau doar porci. M-am gândit să fac ceva mai original, care nu se găsește pe piață”, explică Vlad alegerea sa.

Deși nu au studii în domeniu, înainte de a purcede la drum au studiat bine literatura de specialitate și s-au consultat cu specialiștii. Deja au găsit și un veterinar bun și se vor ține strict de cei cinci factori care le vor asigura o mortalitate cât mai mică: ventilare, încălzire, curățenie cât mai multă, hrană uscată, granulată și un vaccin bun.

AFACERI MOLDOVENEȘTI CU CREDITE EUROPENE

Au amenajat abatorul după modelul celor văzute în Italia, dar cum iarna nu-i ca vara, nici Moldova nu e ca Italia. Acolo piața deja există, aici trebuie extinsă. Dar, cum cererea e mai mare decât oferta, Vlad spune că nu are frică de concurență pentru

Foto: Diana Lungu

că nu prea există. Despre piața de desfacere, se gândește deocamdată la cea din Bălți, la doar 40 de km de Drochia. Dar, ne spune că are posibilități de extindere și în România.

Deși credea că reconstrucția grajdurilor abandonate îi va lua mai puțin timp și mai puțini bani, socotelile au fost date peste cap și nu cu o lună sau cu câteva mii de lei. Realitățile s-au dovedit a fi mai solicitante decât își inchipuia. „Bine că am avut suficienți bani, altfel nu știu cum continuam lucrările”, mai spune Vlad. Încă înainte de a se întoarce în țară, fiind cu actele în regulă, a luat un credit la o bancă în Italia, unul avantajos, susține Vlad, în comparație cu ofertele băncilor noastre, de unde, ne asigură el, nu ar lua bani cu împrumut pentru că sunt prea

scumpe. Totuși, intenționează să facă rost de unele utilaje prin intermediul granturilor, ca să mai reducă din cheltuieli.

Cuștile pentru iepuri tot din Italia vor fi aduse, pentru că sunt de calitate mai bună și mai ieftine, spun băieții. Condițiile de întreținere și îngrijire a iepurilor sunt automatizate, astfel încât mașinile vor lua cu succes locul angajaților.

„Facem din start totul ca la carte. Cel mai complicat a fost cu mecanizarea, ajustarea grajdurilor în acest sens. Nu am luat o decizie, dar vom găsi o soluție pentru a reduce lucrul manual. Ventilarea și încălzirea trebuie doar conectată”, ne pune la curent Alexandru cu mersul lucrărilor.

Pentru început își propun să cumpere

doar 120 de cuști în care vor încăpea 600 de iepuroaice, fiecare dintre ele urmează să aducă pe lume, în medie, câte 30 de iepurași pe an. Mai multe cuști nu permite încăperea. Nici prețul iepurilor nu l-au stabilit încă. Deși prețul unei cuști ajunge până la 500-600 de euro, băieții speră să-și recupereze banii în câteva luni. Restul investițiilor, cel mai probabil, le vor răscumpăra în 3-4 ani.

„LEGILE LASĂ DE DORIT”

Planuri mărețe pentru următorii cinci ani nu și-au făcut deocamdată pentru că este imposibil pentru realitățile R. Moldova. „Noi suntem o țară vulnerabilă. Să lupti cu corupția e ca și cum ai lupta cu morile de vânt. Și în Italia este corupție, nu chiar ca la noi”, spun tinerii.

Deși nu au lansat încă afacerea, cei de la FISC le-au și făcut o vizită. „În Italia susținerea statului nu se rezumă la vorbe, ci la fapte. Oamenii de afaceri sunt scutiți de taxe timp de 3 ani. Eu n-am reușit bine să deschid că au și venit cei de la Inspectoratul Fiscal”, povestește Vlad, încrezută, totuși, în succesul său pentru că așa cum îi place să spună, „dacă ai bani, nimic nu-i greu”.

Până acum a investit mai mult de un milion de lei doar în reconstrucția abatorului. Mai greu e cu legile de la noi care lasă de dorit și nicicum nu susțin întreprinzătorii.

„Noi am procurat totul oficial, căci am ales să deschidem un SRL. După lege statul trebuie să ne întoarcă 20%, adică 300 de mii din banii investiți și acum încerc să mă pun în regulă la Inspectoratul Fiscal și am să văd cum statul îmi va întoarce acești bani. Nu cred că va fi foarte ușor”, crede Vlad.

Pe moldovenii care vor să-și investească banii câștigați peste hotare într-o afacere, îi sfătuiește să se întoarcă acasă și nicicum să nu coordoneze totul de la distanță. Dar întâi de toate, spune Vlad, să-și facă un business-plan pentru a calcula din start riscurile, dar și profitul. Ca să nu fie nevoiți să lase totul baltă din cauza unor cheltuieli neprevăzute și să plece din nou peste hotare pentru a aduna restul banilor necesari.

DIANA LUNGU

De la cine putem împrumuta bani?

primul pas spre realizarea visurilor

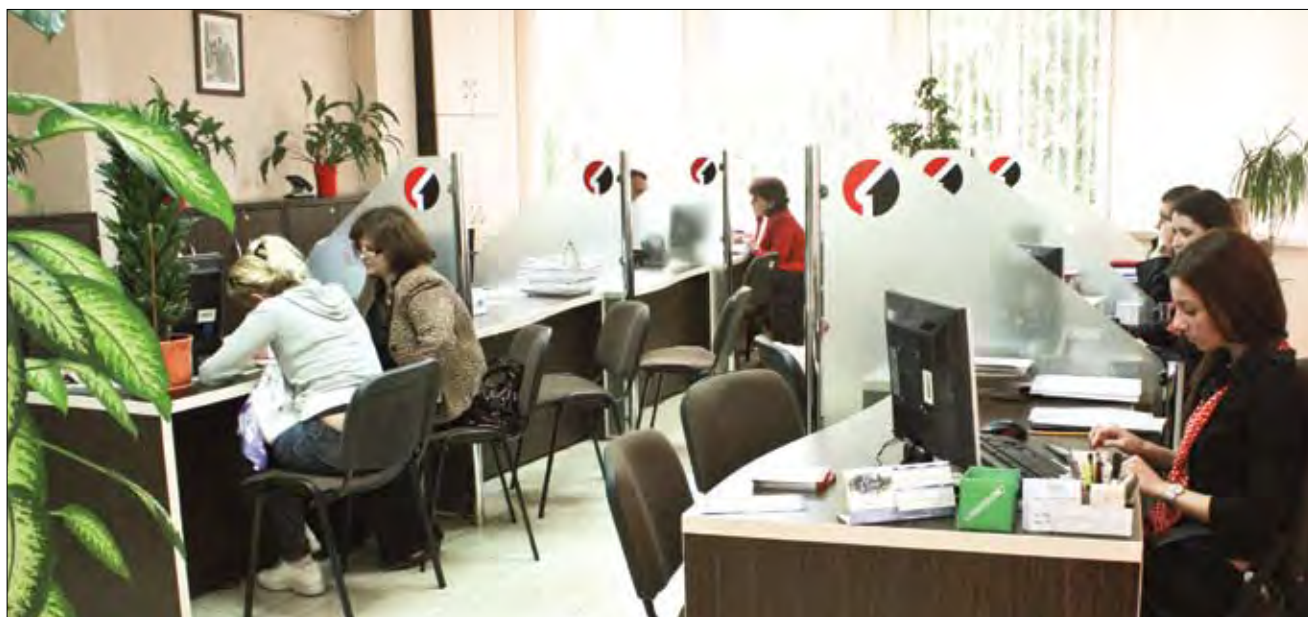
E REAL. **Pentru toți cei care își doresc să devină proprietarii unui spațiu locativ sau să lanseze o afacere proprie și nu au suma necesară de bani, compania financiară Prime Capital este gata să sară în ajutor.**

A trecut timpul când pentru a împrumuta bani trebuie să apelezi la prietini, care în orice moment pot să vi-i ceară înapoi, sau să aștepți zile în șir până când lucrătorii bancari vor ajunge la solicitarea dumneavoastră de a primi un credit. Acum patru ani, începând cu luna ianuarie 2006, compania Pri-

me Capital este unica din R. Moldova care se specializează anume în acordarea creditelor ipotecare. Succesele activității acestei companii se numără în clienții care într-un termen foarte scurt au devenit stăpâni la ei acasă și conducători ai propriilor afaceri. „Avem peste o mie de clienți, dintre care o

parte considerabilă sunt persoane venite de peste hotare sau chiar cei care încă se mai află în străinătate. Ei vin la noi, contractează un împrumut, după care pot efectua plățile direct din țara în care se află”, a relatat Carmina Vicol, director general al companiei Prime Capital.

CREDIT ÎN DOAR 3 ZILE

Spre deosebire de bănci care au multe produse și oferă numeroase servicii, ceea ce frânează simțitor activitatea instituțiilor respective, compania financiară Prime Capital se ocupă doar de emiterea creditelor. „Acest lucru ne face să fim specialiști anume în domeniul respectiv. Suntem mult mai rapizi în examinarea cererilor și elaborarea documentelor necesare, astfel încât, dacă totul este în regulă, clientul poate obține creditul timp de trei zile”, a menționat directoarea.

Cunoaștem cât de complicat le este cetățenilor R. Moldova să se legalizeze într-o țară străină unde se află la muncă. Compania Prime Capital oferă servicii și acestei categorii de clienți. Pentru ca să obțină un credit este suficient ca persoana respectivă să aducă careva dovezi care demonstrează că are un oarecare venit lunar. „Noi nu suntem atât de formalizați la capitolul venituri oficiale și salarii care de obicei se solicită. Pentru noi este important să ne convingem că omul are capacitatea de a achita creditul, chiar dacă el se află peste hotarele țării”, ne-a asigurat Carmina Vicol.

ÎN AFARA RISCULUI

O altă problemă cu care se confruntă deja cei care au revenit acasă din străinătate este ce să facă cu banii câștigați or, le este frică să investească în vreo afacere dubioasă, dar și suma nu este suficientă pentru a face acest pas. Aici pot fi alăturați și cei care vor să procure un apartament prin ipotecă, dar nu îndrăznesc să facă acest lucru de teamă că vor fi duși de nas, așa precum au pățit-o mulți oameni. Compania Prime Capital îi ajută pe clienții săi să facă primul pas și în acest sens. „Pe lângă consultația gratu-

ită noi efectuăm și o expertiză financiară a afacerii în care clientul nostru planifică să investească banii împrumutați. Analiza minuțioasă arată dacă afacerea este una care va avea succes sau nu are rost să se implice în acest domeniu. La clienții ipotecari se examinează toate actele în legătură cu proprietatea pe care ei vor să o procure. În practica noastră ne-am întâlnit și cu documente falsificate și diverse momente frauduloase. Noi știm unde trebuie să verificăm și ce documente trebuie să contrapunem astfel încât clientul nostru să nu devină victima cuiva și să fie asigurat de careva riscuri pe viitor. Asistență juridică acordată este de asemenea gratuită”, a spus Carmina Vicol, director general al companiei.

EXEMPLE DEMNE DE URMAT

Prin urmare persoanele care au apelat la ajutorul Prime Capital au devenit proprietari de magazine, distribuitori de materiale de construcții, producători de termopan, șefi de gospodării agricole – această listă ar putea fi completată încă cu foarte multe nume de oameni care după ce au devenit clienții Prime Capital au devenit businessmani de succes. „Avem și mulți clienți care au deschis propria afacere peste hotare, deși au împrumutat banii de la noi. Printre aceștia sunt proprietari de magazine, persoane care au deschis cabinete cosmetologice, cusătorii, și alte genuri de activitate. Respectiv oamenii au plecat nu doar pentru a munci pentru cineva, dar și pentru a munci pentru ei înșiși. Și-au lansat afacerea și sunt proprietari”, a adăugat directoarea.

Dacă vreți și dumneavoastră să fiți parte componentă a grupului de persoane care au devenit peste noapte proprietari de apar-

tamente sau au o afacere de succes trebuie doar să bateți la ușa companiei Prime Capital. Aici veți primi consultații cu privire la produsele și serviciile oferite de compania respectivă și veți observa că acestea cuprind toate categoriile de clienți, ofertele fiind raportate la buzunarul fiecărei persoane care vrea să ia un credit. „Din discuții aflăm care sunt nevoile și care sunt posibilitățile clientului și reieșind din posibilitățile și necesitățile lui îi alegem un produs.

NOI PRODUSE, NOI SURPRIZE

„Recent, am lansat un produs care se numește „comod”. La solicitarea clienților am făcut acest produs cu rata în scădere. Rata începe de la 15% și poate ajunge în scădere până la 10%. Este comod fiindcă în paralel scad real și plățile. Dacă cineva astăzi este încercut în venitul său, peste jumătate de an nu se știe ce va fi. Spre exemplu astăzi o familie tânără a contractat un credit și a procurat un apartament, dar mâine poimâine se poate naște un copil, mai apar alte cheltuieli, anume pentru a le oferi o comoditate am lansat acest produs”, a povestit Carmina Vicol.

De asemenea clienții Prime Capital pot alege singuri, în dependență de veniturile sale, termenul de achitare a creditului, care poate dura până la 15 ani. Nici criza financiară globală ce a făcut ravagii în toate sferile de activitate economică nu a stopat procesul de creditare al companiei, astfel încât portofoliul de împrumuturi Prime Capital este de circa 30 milioane dolari. Dacă aveți nevoie de bani pentru a cumpăra un apartament sau a lansa o afacere, deja știți la cine trebuie să vă adresați pentru a lua un împrumut.

Oficiul Central „Prime Capital”

Str. Bănulescu-Bodoni, nr.7, mun. Chișinău
Tel.: (22) 543-043

Filiala Bălți

Str. Ștefan cel Mare, nr.11, mun. Bălți
Tel.: (231) 4-70-76

Filiala Edineț

Str. Independenței, nr.82, or. Edineț
Tel.: (246) 2-23-50

Filiala Cahul

Str. 31 August, nr.13V, or. Cahul
Tel.: (299) 3-26-46

E-mail: office@primecapital.md,
WEB: www.primecapital.md

Italia

Business în orașul lui Romeo și Julieta

Rodica și Vasile Chișcă sunt doi moldoveni care au ajuns la Verona în urmă cu aproape zece ani. Când au agonisit o "mică avere" au pornit o afacere - o întreprindere de construcții. Recent, au deschis și un magazin cu produse moldovenești, iar acum Rodica studiază la o școală serală de management. Familia Chișca vrea să deschidă în curând și un restaurant. Pe lângă afacere moldovenii ambițioși au doi copii, unul de 7 ani și altul de un an și șase luni.

Primul a venit în Italia Vasile. Amândoi erau studenți și nu le era deloc ușor în Moldova. Vasile învața la Institutul de Educație Fizică, iar Rodica la Academia de Administrare Publică de pe lângă Guvern.

"Aveam un prieten care era în Italia și el mă suna și îmi povestea despre viața de peste hotare. Cică poți câștiga bani

buni. Atunci în 1999 am decis să pornesc la drum fără bani, fără nimic. Știam doar că trebuie să ajung la Verona, unde mă aștepta prietenul meu. M-am pornit la drum de trei ori și am ajuns abia în 2000", își amintește Vasile.

La început a fost nevoit să trăiască într-o casă părăsită, după care a scris anunțuri pe stâlpi și și-a găsit de lucru. După

jumătate de an, Rodica l-a urmat în Italia. A plecat și ea ilegal, deoarece decizia a fost luată în trei zile. Timp de trei ani, au muncit amândoi din greu, iar între timp a apărut și Dănuț.

„Eu stăteam acasă cu cel mic, iar Vasile lucra ziua la construcție, iar seara mai găsea câte ceva de lucru pe la casele italienilor. O familie la care într-o seară a pus teracotă în baie a rămas mulțumită de lucrul pe care l-a făcut și i-au propus să le facă reparație într-un apartament”, povestește Rodica.

Întâmplarea a făcut că nepotul italianului avea o companie mare de construcție și după ce a văzut apartamentul reparat de Vasile, i-a propus un loc de muncă. "Atunci ne-am interesat cum funcționează o companie de construcții și am decis să lucrez pe cont propriu împreună cu un cunoscut, după care am mai luat un muncitor și încet-încet i-am adus și pe frații mei din Moldova și am început să lucrăm împreună", ne povestește Vasile.

Foto: arhiva personală

Nu duce lipsă de clienți deoarece pune pe primul plan calitatea. Moldoveanul nostru din Hâncești a reconstruit o casă din centrul istoric al Veronei (o casă foarte veche care este chiar lângă casa Jiulietei din piesa lui Shakespear). În tot acest răstimp Rodica a fost alături de Vasile, o perioadă i-a fost chiar și secretară. A învățat la o școală limba și legislația italiană, iar acum studiază la o școală serală managementul restaurantelor. “Vrem să deschidem un restaurant, dar deocamdată mă ocup de magazin. În Verona erau două magazine, unul rusesc și altul românesc. Făceam cumpărături când la unul, când la altul. Sunt bune produsele italiene, dar oricum ne trage la ceva de-al nostru. Într-o seară, vorbind cu soțul, ne-am spus de ce rușii și românii au magazine și noi moldovenii nu avem. Peste cinci luni afacerea era pusă pe picioare. Este foarte greu. Uneori îmi văd copiii doar 30 de minute pe zi”, ne spune Rodica.

În magazinul familiei Chișca intră atât moldoveni, cât și ruși, ucraineni, români, polonezi, dar și italieni. Rodica și Vasile au multe planuri de viitor. “Suntem tineri și considerăm că suntem încă la început. Ne dorim multe și sperăm că le vom realiza pe toate. Noi niciodată nu am așteptat de la nimeni nimic. Am făcut totul cu puterile noastre. Pe unde am greșit și am învățat din greșelile noastre”, se completează cei doi soți, vorbindu-ne despre viitor.

Deși le este bine la Verona – au doi copii frumoși, afaceri care prosperă – totuși, le este dor de casă. „Ne pare rău că

Foto: arhiva personală

“Întâmplarea a făcut că nepotul italianului avea o companie mare de construcție și după ce a văzut apartamentul reparat de Vasile, i-a propus un loc de muncă. “Atunci ne-am interesat cum funcționează o companie de construcții și am decis să lucrez pe cont propriu împreună cu un cunoscut, după care am mai luat un muncitor și încet-încet i-am adus și pe frații mei din Moldova și am început să lucrăm împreună”, ne povestește Vasile.

nu putem fi alături de părinții noștri, să trăim în țara noastră. Am decis să plecăm ca să avem o viață mai frumoasă, deoarece ceea ce am obținut noi aici în zece ani, începând de la zero, în Moldova nu obțineam nici în 50 de ani. Dacă se

va schimba situația în bine în țara noastră cu plăcere ne vom face un cuibușor și în Moldova”, spun soții Chișcă.

LILIANA PAVEL

PUBLICITATE

TRANSPORTAREA MĂRFURILOR ȘI PASAGERILOR

SRL “NISEUROTRANS”

Rom. 0040742887770

Chișinău
st. Aleia Gării 2

MD

Marți 15.00-19.00
Miercuri 8.00-19.00
Joi 8.00-10.00

tel.of. 022833697
mob. 079612683 Serghei
069587391 Valera

ITALIA

Lido 3206456331
Malo
Vicenta 3209660509
Schio
Padova 3290241021
Mestre 3200527457
Olmo 3270078638
Maerne
Venetia 3285713141
Trevizo 3804370177

Nisporani

Marți 10.00-18.00
Joi 9.30-11.00

069292734 Andrei

079598830 Vasea

079523725 Grigore

Chinurile nașterii

Revista „Pro Diaspora” și Centrul pentru Dezvoltarea Rurală vor să vă ajute să faceți primii pași în afaceri. În ediția de astăzi, Vadim Codreanu, specialist dezvoltare afaceri CDR, ne explică ce formă antreprenorială e mai bine să alegeți atunci când decizi să deschizi o afacere?

Dacă intenționați să lansați o afacere în agricultură, cel mai indicat ar fi să deschideți o gospodărie țărănească. GȚ este înregistrată ca persoană fizică, nu juridică și răspunde în fața legii cu patrimoniul pe care-l deține, pe când SRL – cu capitalul social. Gospodăriile Țărănești, la sfârșit de an, nu prezintă rapoarte financiare, doar în cazul în care sunt înregistrate ca plătitoare de TVA, la fel ca și Întreprinderile Individuale.

Cât despre durata înregistrării, în cazul în care actele sunt în regulă, GȚ se înregistrează în câteva zile. Înainte de lansare trebuie să vă documentați dacă activitatea pe care doriți să o desfășurați nu necesită licențiere. De obicei, de licență au nevoie întreprinderile care comercializează tutun, băuturi alcoolice, bijuterii, blănuri, articole de lux etc. Organul abilitat de eliberarea licențelor este Camera de Licențiere.

ÎNTEPRINDEREA INDIVIDUALĂ

Îi este una din cele mai răspândite tipuri de întreprinderi în sectorul întreprinderi-

lor mici și mijlocii unde persoana fizică care a fondat întreprinderea răspunde pentru obligațiile activității sale cu tot patrimoniul său. Avantajul e că fondatorul își poate administra de sine stătător întreprinderea sau o poate încredința unui manager de întreprindere pe bază de contract, iar venitul din activitatea întreprinzătorului este folosit la discreția acestuia fără a prezenta rapoarte financiare anuale.

SOCIETATEA CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

SRL este întreprinderea fondată de una sau mai multe persoane fizice sau juridice, cu un capital social la momentul înregistrării de minim 5400 lei. SRL este avantajos pentru că e simplă în administrare, iar fondatorii poartă responsabilitate limitată. Persoana care deține mai mult de jumătate din capitalul social capătă posibilitatea de a lua decizii de sine stătător și de a dirija activitatea întreprinderii.

GOSPODĂRIA ȚĂRĂNEASCĂ

Gospodăria Țărănească de fermier este o întreprindere bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole

și asupra altor bunuri. Fondator al GȚ poate fi persoana fizică care a atins vârsta de 18 ani și are capacitate de exercițiu deplină. Pot fi membri ai GȚ următoarele persoane apte de muncă: soțul/soția, părinții, copiii, inclusiv adoptivi, frații, surorile și nepoții care au atins vârsta de 16 ani. Membrii gospodăriei țărănești poartă răspundere solidară nelimitată pentru obligațiile acestora cu întreg patrimoniul lor. Gospodăria Țărănească nu poartă însă răspundere pentru obligațiile membrilor acesteia.

ETAPA I: ÎNREGISTRAREA DE STAT

Înregistrarea de stat a întreprinderii se face, potrivit legislației, la Camera Înregistrării de Stat. La momentul înregistrării de stat fondatorii vor depune o cerere în scris la Camera de Înregistrare însoțită de o serie de documente, care vor confirma fondarea întreprinderii, identitatea fondatorilor, dacă este cazul – depunerea capitalului inițial, bonurile de achitare a taxelor de stat și serviciilor Camerei. Legalitatea actelor va fi verificată în termen de 15 zile. Tot în acest termen Camera va emite decizia de înregistrare sau de respingere a înregistrării întreprinderii.

La momentul înregistrării, întreprinderii i se atribuie un număr de înregistrare, care este trecut în Registrul Comercial de Stat. Certificatul de înregistrare a întreprinderii se eliberează nemijlocit conducătorului sau unuia dintre fondatorii întreprinderii.

Pentru înregistrarea de stat a întreprinderilor, indiferent de genurile de activitate ale acestora, dar în dependență de forma juridică de organizare, se încasează **taxa de înregistrare**, care este aceeași și pentru înregistrarea modificărilor și completărilor la documentele de constituire, cu excepția întreprinderilor cu capital străin.

Pentru unele întreprinderi, fondatorii vor suporta cheltuieli legate de necesitatea depunerii capitalului social minim, care este stabilit de legislație pentru SRL – 5400 lei, Societate pe Acțiuni de tip închis – 10000 lei, sau Societate pe Acțiuni de tip deschis – 20000 lei.

În afară de taxele de înregistrare și plățile pentru serviciile Camerei, fondatorii vor mai suporta cheltuieli eventuale pentru servicii notariale, perfectarea copiilor certificate de pe actele de constituire și deschiderea contului bancar.

NOTA BENE: la etapa înregistrării întreprinderilor fondatorii sunt obligați să coordoneze unele aspecte cu alte autorități decât Camera și anume:

- a) **Centrul Național de Terminologie** – unde se verifică corespunderea numirii întreprinderii și exigențelor și normelor limbii române;
- b) **Departamentul de Statistică** – conferirea codurilor statistice;
- c) **Inspectoratul Fiscal** – atribuirea codului fiscal.

ETAPA II

După înregistrare la Camera, întreprinderea trebuie să facă următorii pași pentru a finaliza procesul înregistrării și a-și începe activitatea:

1. Deschiderea unui cont bancar de decontare. Volumul de plăți pe care le poate face un antreprenor la momentul este în valoare de 1000 de lei, restul operațiilor se fac prin tranzacții bancare pentru a asigura transparența. La bancă veți prezenta următoarele acte:

- a) actele de constituire (copii autentificate);
- b) certificatul de înregistrare a întreprinderii (copia autentificată);
- c) extrasul din Registrul Comercial

de Stat care confirmă persoana împuternicită să administreze întreprinderea;

d) fișa cu speciemenle semnăturilor și amprenta ștampilei, autentificate notarial.

2. Întreprinderea se trece la evidență în mod obligatoriu la Inspectoratul Fiscal teritorial în raza căruia își are sediul stabilit până la data primului raport financiar lunar.

3. Întreprinderea se înregistrează la oficiul teritorial al Casei Naționale de Asigurări Sociale în termen de 10 zile.

DIANA LUNGU

Foto: simbol

PUBLICITATE

Fiecare are nevoie de propria casă!

str. Zamfir Arbore, 15
tel: 29-50-29
www.apartamente.md

SELIȘTE – localitatea dintre salcâmi

Așa poate fi numit satul Seliște, așezat în inima Codrilor, la doar 12 km de centrul raional Nisporeni. Plantați pentru a opri alunecările de teren, salcâmi cresc aproape lângă fiecare casă.

De după crengi apar acoperișuri colorate și garduri înalte de piatră. Casele noi au început să apară de curând, odată cu plecarea seleștenilor la munci grele peste hotare. Din 3420 de locuitori, peste 200 muncesc în Italia, Grecia, Israel, Canada sau Anglia, ne spune primărița Zinovia Prisecaru. „Într-o perioadă satul parcă era după război. Nimeni nu construia case, iar cele vechi se cam ruinau. Imediat cum au ple-

cat peste hotare au început să construiască, să mai deschidă câte un magazin”, mai spune primărița.

Cei care rămân în sat se ocupă cu creșterea oilor și uscarea prunelor. Seleștenii se mândresc cu locurile pitorești din satul

lor, dar mai ales cu personalitățile de aici - epigramistul Grigore Drăgan, sculptorul Tudor Cataraga și actrița Viorica Filip.

Spre deosebire de alte localități, în Seliște, satul unde tradițiile nu mor, efectele pozitive ale migrației au apărut mai târziu. Abia de câțiva ani tot mai mulți tineri plecați peste hotare au început să cumpere loturi de pământ pentru a-și construi case sau pentru a porni o afacere. Potrivit primăriței, în ultimii doi ani au fost vândute 130 loturi de pământ în acest scop.

„DACĂ STATUL NE-AR SUSȚINE NU AM MAI PLECA DE ACASĂ”

Puțini dintre cei care lucrează peste hotare se hotărăsc să revină în sat. Cei mai mulți dintre ei preferă să trimită ruelor banii necesari pentru deschiderea unei afaceri. Tot rudele le administrează. Cu toate acestea, seleștenii preferă să investească banii câștigați în educația copiilor, în reparația caselor sau în bunuri de consum. Și doar cei mai curajoși, care au adunat mai mulți bani, îi investesc în deschiderea magazinelor sau a barurilor.

Valeriu Plop este un exemplu în acest caz. După zece ani în Italia, s-a întors acasă și ca un adevărat gospodar a investit banii în ceea ce credea că lipsește satului – un magazin, un bar, o discotecă pentru tineri și un service-auto. Cei drept, service-ul încă nu și-a început activitatea.

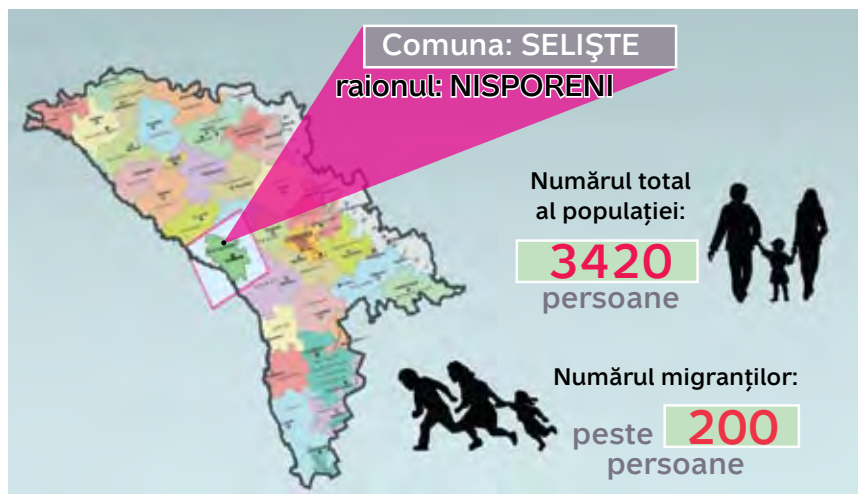

Foto: Constantin Samoilă

Zinovia Prisecaru : „Într-o perioadă satul parcă era după război. Nimeni nu construia case, iar cele vechi se cam ruinau.”

„Am probleme cu documentele. Nu le pot scoate la capăt. Am adus tot utilajul, am toate instrumentele necesare, numai autorizația încă nu o am. Așa merg lucrurile pe la noi...”, îmi spune Valeriu.

Totuși, entuziasmul și optimismul nu l-au părăsit. Nici că s-a întors acasă nu regretă, chiar dacă soția și frații lui au rămas în Italia. Cel puțin o dată pe an pleacă și el la dânsii.

Planurile sale de extindere nu se opresc aici. A cumpărat un lot de pământ pe care vrea să construiască o seră. Cel mai probabil va crește căpșuni.

Deși a investit o sumă frumoasă în localuri nu se așteaptă, să-i recupereze prea curând. Este conștient că venitul va veni mai târziu și încearcă să-și modernizeze „acareturile” pentru a atrage clienți. „În sat mai este o discotecă, deci am concurență, dar eu las intrarea liberă pentru tineri, spre deosebire de concurentul meu”, spune Valeriu.

Ca și alte persoane care s-au încumetat să deschidă o afacere, Valeriu spune că susținerea din partea statului lipsește cu desăvârșire și în loc să ajute întreprinzătorii, îi împovărează cu taxe. „Pe mine statul nu m-a ajutat cu nimic și cred că și pe alții la fel. Dacă statul ar susține în special agricultorii, oamenii de la țară, aceștia n-ar mai pleca peste hotare și economia s-ar dezvolta altfel”, este convins Valeriu.

DIANA LUNGU

www.pro-diaspora.com

Valeriu Plop nu regretă că s-a întors acasă, chiar dacă soția și frații lui au rămas în Italia

Foto: Diana Lungu

Seleștenii se mândresc cu locurile pitorești din satul lor, dar mai ales cu personalitățile de aici - epigramistul Grigore Drăgan, sculptorul Tudor Cataraga și actrița Viorica Filip.

PUBLICITATE

BILUXTRANS

Moldova
Italia **Austria**
Cehia **Elveția**

La comandă
autocar - microbuz

Transportarea pasagerilor, coletelor, automobilelor

Italia /+39/		Moldova/+37322/	
389099	3608	282445	Oficiu
389099	3662	282447	Oficiu
389099	3646	068041111	Oficiu
389099	3833	282446	Depozit
389099	3583	068034444	Depozit
389099	3725	282448	Fax
389099	3750	Austria /+43/	
320491	8484	6769330838	Wiena
389999	0262	Igor & Nicolae & Sandu	
329367	9050		
327056	1002		

În culisele migrației

Ne-am obișnuit ca atunci când vorbim despre migrație să ne referim la banii trimiși acasă de moldoveni pentru copiii sau părinții lor. Pentru cei mai mulți dintre noi migrația este asociată cu pachete pline de cozonaci italieni, portocale grecești, bomboane rusești, curmale și smochine, biciclete, haine sau electrocasnice.

Totodată, de ani buni încoace, migrația este sinonimă cu dorul de cei dragi, manifestat în special la copiii care își văd părinții o dată pe an sau și mai rar. Pentru mulți copii din Bălți, migrația înseamnă pierderea părinților definitiv. Mulți dintre ei nu-și mai revăd părinții după ce aceștia, plecați, de cele mai multe ori, în Federația Rusă, nu mai dau nici un semn de viață.

Este și cazul Valeriei Calmațui, care de la nici doi ani împliniți este crescută de bunică Ludmila. Părinții au plecat la muncă în Federația Rusă în 1996. Ultima telegramă au trimis-o cu un an mai târziu. De atunci sunt deja 13 ani, iar Valeria nu mai știe nimic de părinții ei, care s-au pierdut fără veste.

Pe Valeria am cunoscut-o la Centrul de Plasament din Bălți „Drumul spre casă”. Acolo, împreună cu alți prieteni, care împărtășesc aceeași soartă, au jucat o mică scenetă în fața bunicilor sau a rudelor în grija cărora se află. Valeria a avut rolul principal într-o scenetă în care vorbea despre tinerii din generația ei, tineri care, acaparați

de tehnologiile moderne își petrec timpul cu orele vorbind „nimicuri” la telefon sau pe internet.

„Dacă se strică telefonul sau calculatorul, tinerii nu știu cum să-și petreacă timpul altfel și îl irosc cu lucruri lipsite de importanță”, îmi explică Valeria mesajul scenei pe care a interpretat-o alături de alți colegi care vin la Centru unde, ajutați de voluntari și educatori își fac temele pentru acasă, organizează concursuri sau diverse activități ce au menirea de a îmbunătăți relațiile dintre ei și rudele în grija cărora se află. De cele mai multe ori, acești copii, care au părinții plecați peste hotare, sunt lăsați în grija bunicilor care, împovărați de ani și de boli, necesită și ei îngrijire și nu întotdeauna reușesc să stabilească o comunicare eficientă cu nepoții lor.

TEATRUL SOCIAL – SCHIMB DE ROL ÎNTRE BUNICI ȘI NEPOȚI

Teatrul social urmărește apropierea dintre bunici și nepoți, fiind una din activitățile proiectului „Întărirea suportului la nivel de comunitate pentru familiile cu multe generații rămase în urma migrației în Moldova”, implementat în consorțiu de „Respirația a Doua” și „HelpAge International”, cu suportul financiar al Inițiativei Comune pentru Migrație și Dezvoltare a Comisiei Europene și Organizației Națiunilor Unite. Dina Sava, coordonatoarea proiectului, spune că teatrul social are drept scop consolidarea relațiilor dintre generații și diminuarea impactului negativ pe care migrația părinților îl aduce membrilor familiilor rămase în țară. Aceste activități sunt organizate prin intermediul organizației Help Age în zece localități din țară.

„Piesele teatrelor sociale jucate de copii

încearcă să abordeze problemele existente în societate și împreună cu educatorii și bunicii să găsească soluții în rezolvarea acestora. Este o îmbinare de succes a jocului de roluri, implicarea generației a treia și a generației tinere în viața socială pentru o comunicare mai apropiată între aceștia”, explică Dina Sava.

Cel mai dificil, mărturisește Irina Baicalov, directorul Centrului, nu este învățarea rolurilor sau inventarea scenariilor pentru piese, ci atragerea beneficiarilor în proiect, atât a copiilor, cât și a bunicii. Din cele 350 de familii din Bălți, care au cel puțin un membru plecat la muncă peste hotare, au fost alese doar 65. În cele mai multe cazuri, părinții fie nu mai dau de veste, fie au renunțat la copii, aceștia aflându-se doar în grija bunicii.

„Pensiile bunicii sunt mici, iar în cazurile în care părinții plecați nu mai trimit bani acasă, acestora le este greu să îngrijească de nepoți. Copiii nu știu de greutăți, ei trebuie hrăniți. Aici ar trebui să se implice și statul, mai ales că mulți dintre bunici au peste 70 de ani și nici măcar nu-și cunosc drepturile”, mai spune Irina Baicalov.

COPIII SPUN „MAMĂ” BUNICILOR

La Centru, bunicii sunt instruiți cu privire la drepturile pe care le au și sunt sfătuiți să-i tuteleze pe nepoți pentru ca aceștia să nu fie plasați în orfelinate. Este și cazul Valeriei Calmațui. Bunica Ludmila a întreprins toate cele necesare din punct de vedere juridic pentru a o lua sub tutela sa încă din 2004. De când au plecat părinții, Valeria îi spune „mamă” bunicii și îi spune tot ce are pe suflet. „Îi povestesc tot, cum îmi merge la școală, ce prieteni am și ne împăcăm foarte bine pentru că eu îmi iubesc mult bunica și îi sunt recunoscătoare pentru tot ce face pentru mine”, povestește cu emoții Valeria. Pentru că bunica e în vârstă, iar nepoata e abia în clasa a noua, cele două se descurcă din mica pensie a bunicii și din ce reușește dânsa să câștige de pe lucruri-

le pe care le tricotează și le vinde la vecini sau cunoscuți.

„Ne descurcăm cum putem și încerc să nu-i lipsească nimic Valeriei. Îmi fac griji pentru ea mereu și dacă întârzie acasă sau încalcă vreo regulă, a doua zi nu mai are voie să iasă din casă. Ea înțelege și dacă se mai supără pe mine știe că o fac pentru binele ei”, îmi explică zâmbind bunica.

VOLUNTARIII – PUNTEA DE LEGĂTURĂ DINTRE BUNICI ȘI NEPOȚI

Nu toți bunicii se pot însă mândri cu așa relații de bună înțelegere cu nepoții. „Nepoții au nevoie de atenție, vor să se joace, să iasă afară și mai puțin să fie controlați. Bunicii, cei mai mulți dintre ei sunt la o vârstă înaintată și ei înșiși au nevoie de îngrijire”, ne spune Silvia Palamarciuc. Împreună cu soțul ei Pavel, fac voluntariat la Centru, deși sunt și ei la vârsta pensionării. Au în grija lor opt familii la care merg de cel puțin două ori pe săptămână. Îi ajută, întâi de toate să stabilească o relație de comunicare cu nepoții.

„La început e mai greu pentru că nu le place când vii cu sfaturi și le arăți cum trebuie să procedeze mai bine. Dar după două-trei vizite, ne împrietenim și bunicii se arată uimiți de succesele nepoților la școală, dar și de faptul că devin mai ascultători și îi ajută la curățenie, spală vesela sau se întorc la timp acasă”, explică Silvia Palamarciuc.

Unul din cazurile „mai fericite” este al bunicii Sofia Ciuntu. De mai mulți ani îl are în grija ei pe nepoțelul Eugen Iziimov. Mama a plecat la muncă în Italia, dar păstrează legătura cu cei de acasă și vorbesc des la telefon. „Am un nepoțel minunat, care mă ascultă în toate și nu-mi face probleme”, spune cu mândrie bunica Sofia. Nepoțelul ei va recita o poezie în cadrul spectacolului, alături de alți copii care s-au pregătit câteva săptămâni pentru această zi emoționantă pentru că o fac pentru ele, bunicuțele care în loc să se bucure de sprijinul copiilor la bătrânețe, au ajuns fără voie părinți și pentru nepoți.

DIANA LUNGU

Gospodarii primitori și femeile frumoase atrag străinii în Moldova

În ultimii zece ani a crescut semnificativ numărul străinilor care își aleg drept partener de viață moldovence. În fruntea listei se află italienii, românii și grecii. Ce îi determină pe străini să se însoare cu moldovence și să rămână să trăiască în Moldova? De ce preferă moldovencele străinii pentru a-și întemeia o familie? Răspunsuri la aceste întrebări am găsit stând de vorbă cu Massimo Radaelli și soția sa Constanța.

Acum 16 ani a vizitat pentru prima dată Moldova. Nu știa nimic despre țara noastră înainte de a veni aici. I-au fost pe plac oamenii primitivi, gospodari și locurile pitorești și a decis să rămână la Chișinău. Ca majoritatea străinilor, Massimo a venit cu afaceri la Chișinău. A deschis un magazin după care s-a lansat și în domeniul zootehniei, în special în creșterea puilor și a porcilor. Pe lângă faptul că este vicepreședintele Camerei de Comerț Moldo-Italienne, comercializează și utilaje pentru producerea făinoaselor.

„Am cunoscut istoria Moldovei de la independență, trecerea de la ruble la cupoane, apoi la lei. Cunoscut foarte bine situația economică și politică a țării și am vrut să rămân, să demonstrez că pot face ceva în R. Moldova chiar și pe timp de criză”, îmi spune Massimo într-o română cu accent italian.

Pe Constanța, soția sa, a cunoscut-o într-un local din Chișinău cu specific italian. Abia după doi ani a invitat-o prima dată în oraș. După încă doi ani a cerut-o de nevastă. Deși îi plac tradițiile moldovenești, au preferat o nuntă modestă, într-un restaurant cu puțini invitați.

„În Italia s-a pierdut semnificația sărbătorilor. Voi sunteți mai sufletești, iar nunta ține două zile și nu câteva ore ca la noi. Eu am făcut nunta ca în Italia, cu 30 de invitați, la restaurant, câteva ore și după ce s-a născut Cristian nici cumetri nu am luat așa cum se face în Moldova”, spune Massimo.

DE CE O MOLDOVEANCĂ?

„Pentru că este mai frumoasă, mai feminină, mai caldă, mai gospodină decât italienele care sunt prea independente și carieriste”, spune Massimo, zâmbind din toată inima.

De ce un străin? „Pentru că Massimo este o persoană foarte deschisă. De el nu poți avea frică, doar respect și dragoste. M-a cucerit cu simplitatea sa. Am mai cunoscut bărbați străini, dar nu erau cu intenții serioase. Massimo, în schimb, nu a fost ca la vânătoare. A așteptat să mă cunoască, să înțeleagă dacă sunt persoana de care are nevoie. Viața mea este perfectă alături de el. Vreau să cred că și el este la fel de fericit”, se destăinuiește Constanța.

Despre primele zile petrecute împreună ambii își amintesc cu zâmbetul pe buze. Comunicarea le dădea bătăi de cap, așa cum Massimo nu cunoștea româna, iar Constanța nu știa decât câteva cuvinte în italiană. La început le era dificil să comunice. Puțin în engleză, un pic de ita-

liană cu română la un loc, așa s-au înțeles primele șase luni până când Constanța a învățat mai bine limba celui care avea să-i fie soț. Lui Massimo, în schimb, i-a luat mai bine de doi ani ca să învețe româna și încă mai învață pentru a se putea înțelege cu clienții așa cum nu are traducător.

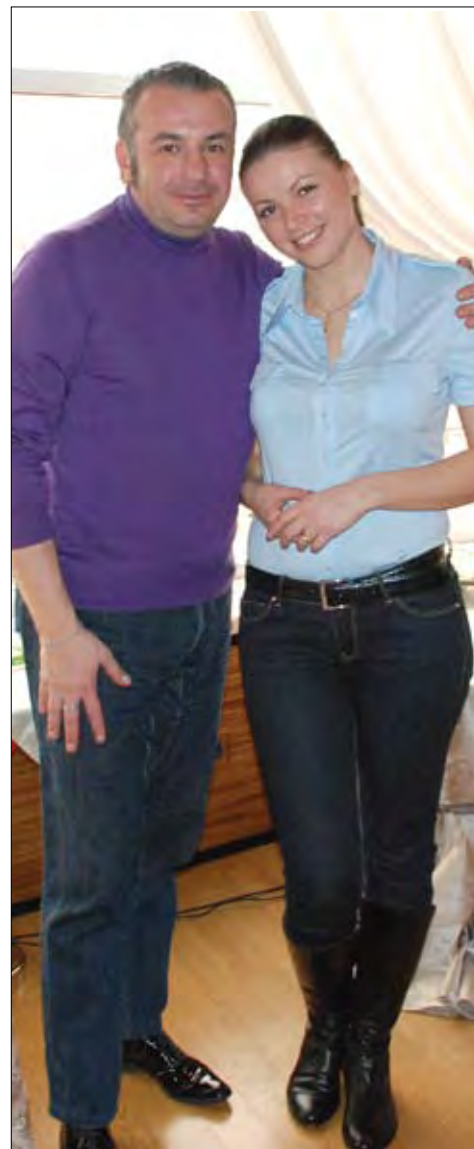

Foto: arhiva personală

Acasă vorbesc ambele limbi, iar fiul lor Cristian, de șase ani, le vorbește perfect pe amândouă.

În scurt timp, Constanța a învățat să pregătească faimoasele paste italienești, lasagna și alte bucate italiene. Dar, spune dânsa, Massimo nu refuză o farfurie de zeamă sau borș sau plăcintele cu brânză.

DESPRE CRIZA DIN ITALIA ȘI ÎNSTABILITATEA POLITICĂ DE LA NOI

Deși spune că nu s-ar mai întoarce în Italia, familia lui Massimo petrece cel puțin trei luni pe an în Milano, la părinții lui. Vacanțele și sărbătorile de Paște și Crăciun le petrec împreună. Părinții lui Massimo, deși sunt trecuți de 80 de ani, sunt încă în putere și energici și îi vizitează destul de des în Moldova. Zilele următoare, tatăl lui Massimo urmează să vină în țară pentru un nou proiect de afaceri. Vor merge la nordul Moldovei unde intenționează să deschidă ferme pentru creșterea animalelor.

„Acum nu vreau să mă întorc în Italia. Ce să fac acolo cu criza asta? Aici am mulți clienți, sunt o persoană cunoscută. Îmi e dor de mama și tata. Ei sunt bătrâni, dar lucrează încă la 84 de ani și mergem cât de des putem la ei în vizită”, spune

Massimo. Despre problemele din Moldova spune că instabilitatea politică aduce doar pierderi imaginii țării. Stabilitatea politică ar crește numărul de investiții străine și ar spori și ajutorul din partea instituțiilor internaționale.

„Moldova are piață de desfacere și materie primă. Trebuie doar bani pentru a pune baza. Guvernul trebuie să ajute întreprinzătorii, măcar taxele să le scoată. Nu este normal să ceară TVA când antreprenorii încă nu au venit”, mai spune Massimo.

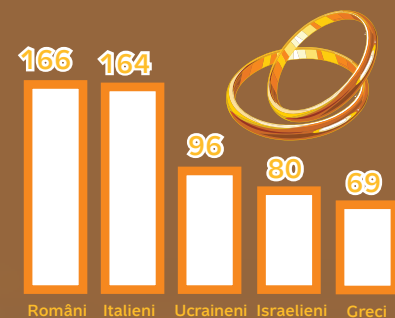
Deși birocrația de la noi i-a dat multe bătăi de cap la început, acum spune că s-a obișnuit. Nu are cetățenia R. Moldova tot din cauza birocrăției, spune el. În schimb, soția și fiul dețin cetățenia italiană.

„Cristi este comoara bunicilor. Încercăm să mergem cât de des putem la ei. Sunt o norocoasă cu așa socri care m-au acceptat în familia lor cu blândețe”, spune Constanța.

Deși Italia trece prin criza economică, iar Moldova prin una politică, cei doi sunt optimiști și investesc tot ce au mai bun în fiul lor. „E un băiat tare isteț”, spune tata, „cunoaște patru limbi”, se mândrește mama.

DIANA LUNGU

Căsătorii între moldovence și străini, anul 2009

Înregistrarea căsătoriei cu cetățeni străini – *ce, unde, cum...*

În cazul încheierii căsătoriei, pe teritoriul R. Moldova, cu un cetățean străin sau între cetățenii străini, pe lângă actele solicitate în mod general pentru încheierea căsătoriei, este necesară prezentarea următoarelor acte:

- **pașaportul național a cetățeanului străin** (în original) și copiile xerox de pe anumite pagini (privind datele de identitate, viza de intrare-ieșire și amprente sigiliilor de trecere a hotarului aplicate de Serviciul de Grăniceri);

- **dovada, eliberată de autoritățile competente** ale statelor ai căror cetățeni sunteți, din care să rezulte că nu sunteți căsătorit în altă țară.

Actele trebuie să fie legalizate (apostilate) în modul stabilit (reieșind din prevederile acordurilor bilaterale sau multilaterale între state) și traduse în limba de stat.

Informația ce ține de domeniul legalizării consulare poate fi oferită de către Departamentul Afaceri Consulare ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene la adresa: str. Alexei Mateevici, nr. 80, Chișinău, MD 2012, Republica Moldova, Direcția Vize și Legalizarea Documentelor, telefon: (+373 22) 20-10-52; fax: (+373 22) 23-22-25.

NOTA BENE: Nu necesită supra-legalizare sau apostilare și sunt recunoscute

pe teritoriul R. Moldova actele eliberate de organele competente ale următoarelor state: țările membre Comunității Statelor Independente, Letonia, Lituania, România, Republica Cehă, Republica Slovacă.

Pentru depunerea declarației de căsătorie vă puteți adresa:

- **la Oficiul Stare Civilă sau Primăria localității** în a căror rază teritorială domiciliază unul dintre viitorii soți, părinții acestora sau rudele apropiate;

- **la Misiunile Diplomatice și Oficiile consulare** ale R. Moldova în cazul când viitorii soți locuiesc peste hotarele țării.

Toleranța în cuplu, învățată de la nordici

Natalia Mărgărint și Florin Ivanovici s-au întâlnit în Stocholm. Ea s-a născut și a crescut în Republica Moldova, el - în România. Deși modelul căsniciei lor se bazează pe tradițiile naționale, ei țin cont de exigențele societății care i-a adoptat. Fiica lor Alexandra Maria este cetățeană a Suediei. După cum mărturisesc înșiși soții Ivanovici, foarte multe aspecte din viața familială a nordicilor sunt demne de aplicat.

să în engleză, apoi oficializată de autoritățile suedeze.

NUNȚILE LA SUEDEZI

Părinții își declină orice responsabilitate față de copii odată cu atingerea majoratului. Suedezii se uită cu ochi mari la grija părinților basarabeni de a face nunți la copii. Bineînțeles, ei vin la nunta fiicei sau fiului, oferă și cadouri, dar nu se implică în pregătiri ori finanțări.

De cele mai multe ori căsătoria este anunțată la consiliul local în prezența invitaților, de obicei puțin numeroși. Doi martori, ca nașii la noi, rudele apropiate și câțiva prieteni. După ceremonie toți se duc să petreacă. Cel mai popular e bufetul (fourchette). Mai scump e restaurantul cu chelneri. Dar masa nu e îmbelșugată. Am văzut o invitație la nuntă tipărită pe câteva foi lucioase și frumoase colorate. Din conținut află cine se căsătorește, locul, data și ora evenimentului. Urmează trei variante de meniu și întrebarea dacă invitatul nu are alergii sau restricții alimentare. În cazul în care acceptă invitația trebuie să aleagă o variantă de meniu, să răspundă la întrebări.

Sunt faimoase nunțile la vechile casteluri suedeze, dar ele fac parte din viața celebriților. Acum țara este în așteptarea nunții prințesei Victoria, moștenitoarea tronului regal. Jumătate din cheltuielile nunții vor fi achitate de stat, cealaltă - de familia reginei Maria Bernadotte, mama miresei.

Se obișnuiește la finele petrecerii ca toate cadourile să fie deschise în văzul oaspeților. Frecvent sunt obiectele de sticlă suedeză „orrefors sweden”, fiecare în valoare de cam

Legile suedeze, la fel ca și normele din alte state europene, recunosc concubinajul (i se mai zice și sambo) ca formă de conviețuire. Argumentele în favoarea lui: se reduce substanțial numărul proceselor de divorț și crește numărul copiilor născuți în familii complete.

Astfel, 55 la sută din copiii suedezi sunt născuți în concubinaj oficializat. Este vorba de o alternativă a căsătoriei clasice. Soții locuiesc împreună, au anumite obligații reciproce, dar numai până la hotarul partajului de avere.

Foarte multe persoane imigrate în Suedia se căsătoresc cu băștinași. Majoritatea aleg forma sambo. În cazurile când se oficializează căsătoria clasică (cel puțin așa povestesc basarabencele, rusoaicele, ucrainencele) soția provenită din altă țară semnează contractul matrimonial prin care se obligă în caz de divorț să nu pretindă la avera soțului suedez. Nu numai în chestiunile de familie, în toate privințele rațiunea nordică domină asupra emoțiilor și sentimentelor.

Natalia și Florin s-au logodit în biserică și și-au anunțat căsătoria la consiliul local. În cazul căsătoriei clasice, actele se perfectează în țara de obârșie a persoanei imigrate. Adevărul de căsătorie este tradu-

Foto: arhiva personală

200 de euro. „Dar când mireasa desface pachetul și scoate o lumânare obișnuită, îți vine să râzi”, povestește cu haz Natalia. Și adaugă: „Dar aș vrea ca și moldovenii noștri să-și mai revizuiască părerile în privința chefurilor cu iroseală de mâncare și băutura fără de măsură.”

O tradiție suedeză presupune obligativitatea petrecerii de burlăcie. Mirele chefuiește cu prietenii și viitorul naș, mireasa cu fetele sale. Toți se nebunesc așa cum le trăsnește prin cap. Să zicem, băieții cheamă dansatoare ori cântărețe. Fetele pot să se deghizeze în cerșetoare și să adune bani pentru a vizita un club de noapte.

În unele situații mirii nici nu se oferă masa de nuntă. Beau câte o cupă de șampanie îndată după încheierea formalităților și purced în viața familială.

CĂSĂTORIA

În familia suedeză soții au obligații bine cunoscute de fiecare. Au sau nu contract matrimonial, există o înțelegere despre partea fiecăruia în gospodărie. Mâncare gâtesc amândoi, ordine fac amândoi. Una din basarabencele noastre în primul an de căsnicie își ieșea din piele să-și aștepte soțul cu mâncare caldă. Peste câteva săptămâni el i-a declarat: tu lucrezi ca

și mine, ai nevoie de relaxare, nu merită să te obosești, eu tot am mâini, pot să mă hrănesc singur.

La spălătorie de cele mai multe ori merg bărbații, nu femeile. „Curios pentru noi, - povestește Natalia, - este împărțirea cheltuielilor din casă. Mâncarea și chiria sunt achitate în părți egale de către soț și soție. Dacă, bunăoară, câteva luni soția nu a avut de lucru, soțul a plătit facturile și soția i-a întors banii îndată după ce a revenit la serviciu. Restul banilor câștigați fiecare îi administrează după bunul său plac. Mi-a povestit o româncă un caz ce m-a amuzat. Ea a adunat bani pentru mașină. Soțul său cu care trăiește de peste zece ani și cu care are doi copii, s-a oferit să i-o aducă din Germania. Pentru acest serviciu ea i-a plătit 1000 de euro. Dacă soții au hotărât să cumpere împreună casă ori automobil, suma creditului este împărțită exact în jumătate. La fel se procedează cu banii pentru concediu, studiile copiilor etc. E foarte comod să-ți cunoști clar obligațiile, nu te paște pericolul deziluziilor. Apropo, la serviciu ne se vorbește despre bani și problemele de familie. Fetele pot cere una de la alta un sfat în privința educației copiilor sau o rețetă de bucate, pot glumi pe teme generale.”

Trebuie să menționăm că familiile

tinere sunt susținute de către stat. Bunăoară, Natalia, ca mamă și tânără soție care încă își face studiile la universitate, are dreptul la credit preferențial cu dobânda de 3,5 la sută. Creditul e pe termen mare, poți să întinzi achitarea până la 60 de ani. Numai că moldovenii au responsabilitate sporită, nu le plac datoriile îndelungate. Natalia lucrează mereu, paralel cu studiile și grijile casnice.

În familiile suedeze se comunică foarte mult. Este o regulă ca să se ajungă la o înțelegere pe calea discuțiilor. Nu putem spune că toate cuplurile trăiesc în armonie totală, fiindcă în Suedia există multe centre de combatere a violenței în familie. Oricine poate suna la linia fierbinte ca să ceară ajutor. Victima este plasată la azil, i se păstrează anonimatul. „Nu este chiar egalitate de gen”, glumește Florin, adăugând: „Dacă bărbatul bate femeia este pus la pușcărie, dar dacă femeia bate bărbatul ea nu pățește nimic.”

DIVORȚUL

Zicala noastră despre soacra cea ca o poamă acră trezește nedumerire printre suedezi. Relațiile dintre părinți și copii sunt foarte calme și echilibrate. Da, divorțurile sunt frecvente în virtutea dorinței oamenilor liberi de a-și asculta inima. Numai că dacă divorțează soții între ei, pentru copii ei rămân aceiași doi părinți. Situațiile ce se creează la moldoveni și la suedezi după divorț diferă ca cerul și pământul. O mamă suedeză nu ar putea înțelege de ce nu poate să-și vadă nepoții dacă feciorul ei a divorțat de noră. Nici un tată suedez nu ar putea înțelege de ce i se interzice să ia copiii la plimbare ori în concediu dacă el are altă nevastă. Se obișnuiește ca cei divorțați să meargă cu copiii lor în ospeție la rudele comune. Până la vârsta majoratului copilul este asigurat material de ambii părinți. „Eu sunt român și nu mă dezic în nici un caz de acest nume, dar aș zice că în comparație cu noi suedezi au atins un nivel mai înalt al toleranței, al culturii de comunicare,” consideră Florin.

ANA CURCUEL

Cehia

O nuntă la Praga

În Cehia primăvara este cea mai frumoasă perioadă pentru o nuntă. Mai ales că în prima zi din mai, cehii marchează varianta autohtonă a Zilei Iubirii. Îndrăgostiții împodobesc cu flori un stâlp foarte înalt în jurul căruia dansează și își fac declarații de dragoste. Mulți tineri își jură credință veșnică în această minunată zi, oficializând căsătorii în celebrul cartier Old Town Hall, situat în inima orașului Praga.

O nuntă în castelele din acea zonă, te transferă în atmosfera Evului Mediu. Nu lipsește niciun ingredient din acea epoca - trăsura cu cai albi, turmă în cinstea miresei, fanfară și salve de tun. Pentru că le plac nunțile organizate ca la carte, cehii le planifică cu un an înainte, iar cu o zi înainte au deja bifați în calendar toți pașii unei nunți perfecte.

De când se „bat” cu criza financiară, mulți cehi se limitează la o nuntă mică, cu doar o masă de prânz pentru familie, cheltuiind până la 1500 euro. Cei care consideră că dragostea este mai presus de orice criză financiară sunt gata să scoată din buzunar între 10000 și 25000 de euro, în dependență de numărul invitațiilor și de tipul de nuntă: clasică, rafinată sau exotică, petreceri rustice în aer liber sau o nuntă la castel. Închirierea unui local se face cu câteva luni înainte de nuntă, un meniu decent variază între 75 și 100 de euro per invitat. Un decor spectaculos la o nuntă este o adevărată bijuterie, pentru care cehii alocă între 300 și 2000 de euro. Prețurile diferă în funcție de flori și complexitate. O altă parte esențială a plăcerilor de nuntă este muzica. Mulți preferă formațiile pentru care plătesc de la 500 până la 2000 de euro. Costurile medii ale unei nunți cu 50 de invitați ajung la 5000 de euro. Pentru o nuntă de 150 de invitați se ajunge la un total de aproximativ 22000 de euro.

De fastuoasele nunți din Cehia se bucură și moldovenii care se căsătoresc cu cetățenii cehi. Căsătoriile între moldoveni, aflați legal pe teritoriul Cehiei se limitează doar la înregistrarea civilă, iar cununia și nunta preferă să le sărbătorească acasă, în Moldova, alături de cei dragi, respectând tradițiile și obiceiurile noastre.

ÎNREGISTRAREA CĂSĂTORIEI

Despre procedura de încheiere a căsătoriei în Cehia între doi cetățeni moldoveni și între un cetățean moldovean și un cetățean

Foto: kurtvinion.com

ceh, am discutat cu Consulul Moldovei în Republica Cehă, Victor Haruța.

„Cetățenii R. Moldova, aflați legal pe teritoriul Republicii Cehe au dreptul să înregistreze căsătoria de stare civilă (matrica) la locul de trai al unuia dintre viitorii soți”, spune consulul.

Pentru a înregistra căsătoria ei au nevoie de următoarele acte:

1. Certificat de stare civilă care se eliberează la oficiul de stare civilă de la locul de trai permanent din R. Moldova, dar mai poate fi obținut personal sau prin procură autenticată la orice notar ceh sau la Ambasadă;

2. Pașaportul pentru călătorii în străinătate;

3. Certificatul de naștere.

Toate actele, cu excepția pașaportului, urmează a fi traduse în limba cehă, fie în Moldova cu autentificare notarială, fie în Cehia de către un traducător jurat. După înregistrarea căsătoriei cetățenii moldoveni urmează să efectueze transcrierea actului de căsătorie. Referitor la căsătorii mixte, în declarația de căsătorie se indică în mod obligatoriu consimțământul viitorilor soți de a înregistra căsătoria și neapărat certificatul privind lipsa impedimentelor de a încheia căsătoria cu un cetățean străin. „Din luna septembrie, de când am fost numit în această funcție, am eliberat 56 de certificate de acest tip”, ne spune Victor Haruța.

Potrivit diplomatului moldovean, din momentul înregistrării căsătoriei cu un cetățean ceh moldovenii obțin permis de ședere permanentă în Cehia. Copiii născuți în asemenea cupluri obțin ambele cetățenii, le sunt eliberate certificate de naștere în limba cehă. Părinții sunt obligați să ceară transcrierea certificatelor de naștere cehe în registrele civile de la domiciliu pe care îl au în Moldova, cu scopul de a obține, pentru copiii lor, certificate de naștere moldovenești. La vârsta de 16 ani, adolescenții decid singuri cetățenia cărui stat o păstrează. Republica Cehă nu recunoaște cetățenia dublă.

NADEA HORNET,
Praga

Foto: kurtvinion.com

PUBLICITATE

TRANSPORT DE PASAGERI ȘI COLETE

CURSĂ REGULATĂ PRIN ROMÂNIA

tel.: (+40) 755459874 (România)

CHIȘINĂU

PRAGA

DIN CHIȘINĂU

DIN PRAGA

Telecentru, Market „Victoria”
Miercuri, ora 10.00

(+373) 69177244 (Aurel)
(+373) 68277455 (Ion)

Autogara „Florens”
Sâmbătă, ora 11.00

(+420) 608829623 (Aurel)
(+420) 776525866 (Ion)

Franța

Vive les maries!

Legislația franceză permite oficializarea căsătoriilor cetățenilor străini, condițiile fiind aceleași ca și în cazul cetățenilor francezi. Nu este necesar ca străinii să fie în situație legală și să justifice că posedă un titlu de ședere valabil, consimțământul soților fiind condiția esențială.

Astfel, tot mai multe cupluri de moldoveni decid să își unească destinele departe de casă. Un loc perfect pentru a celebra acest frumos eveniment este Parisul, care pune la dispoziția mirilor cele mai frumoase priveliști ca fundal pentru fotografiile de nuntă.

Pentru ași vedea visul realizat, viitorii miri trebuie să solicite la primăria locului de trai așa numitul dossier de mariage (dosar de căsătorie) care precizează actele necesare pentru încheierea căsătoriei. Dosarul completat cu actele necesare poate fi depus la primărie cu cel târziu 20 de zile până la data prevăzută pentru căsătorie, care trebuie la rândul ei comunicată primarului cu cel puțin două luni înainte.

Pentru publicarea avizului de căsătorie sunt necesare următoarele acte: certificatul medical prenuptial, dovada domiciliului în raza competenței teritoriale a primăriei date și dovada de identitate. Pentru celebrarea nemijlocită a căsătoriei viitorii soți prezintă un extras al certificatului de naștere, lista martorilor (cel puțin o persoană pentru fiecare dintre soți) și un certificat de stare civilă eliberat de organele competente ale țării de origine.

Un act indispensabil în cazul căsătoriilor cetățenilor străini este certificatul de cunumă eliberat de către autoritățile consulare ale statului cetățenia cărui o dețin. Astfel, conform datelor Consulatului R. Moldova în Franța, de la începutul acestui an au fost eliberate 79 de astfel de certificate.

Cetățenii moldoveni stabiliți cu domiciliul permanent peste hotare pot de asemenea înregistra căsătoria la consulatele R. Moldova. La acest subiect, Victor Martin, secretarul I al Ambasadei R. Moldova în Republica Franceză și însărcinat cu afaceri consulare, ne-a relatat ca Ambasada R. Moldova poate merge în întâmpinarea cetățenilor moldoveni cu domiciliul stabilit în Franța și care doresc oficializarea căsătoriei în cadrul consulatului R. Moldova la Paris. Un singur caz de acest fel a fost înregistrat pe parcursul anului trecut. Concetățenii noștri preferă înregistrarea căsătoriilor în cadrul primăriilor conform locului de trai dat fiind faptul că legislația franceză nu presupune impedimente în încheierea căsătoriilor chiar și în cazul persoanelor aflate ilegal în această țară, în acest caz însă existând riscul ca autoritățile să fie avertizate despre aceasta situație, a afirmat Victor Martin. Dacă ești legal în Franța și te căsătorești cu un cetățean francez, poți obține acte franceze după 3-4 ani de căsătorie. În primul an autoritățile franceze verifică foarte minuțios ca nu cumva căsătoria să fie una fictivă.

VIOLETA GRIȚCAN, Paris

Foto: arhiva personală

Nuntă "a la española"

Odată ce înfloresc migdalii pe Peninsula Iberică, adică în luna februarie, sezonul nunților se consideră deschis. Anual, în Spania, se înregistrează aproximativ 200 de mii de căsătorii, dintre care mai mult de jumătate se celebrează vara, apogeul acestora fiind atins în luna septembrie.

Vârsta medie a mirilor este de 31,7 ani pentru bărbați și 30,1 ani - pentru femei. Cei ce au hotărât să-și unească destinele, pot opta pentru căsătoria civilă sau căsătoria religioasă, ambele având aceleași efecte și consecințe în fața legii.

De obicei, cei ce aleg căsătoria civilă preferă să o înregistreze la primăria orașului unde locuiesc și nu la judecătoria, deoarece ceremonia din cadrul acesteia este una rapidă și unde predomină o ambianță birocratică și impersonală. În cazul primăriei, ceremoniile se celebrează o dată pe săptămână, de obicei sâmbătă și sunt înregistrate de primar sau de un reprezentant legal al primăriei. Este doar o procedură formală, pentru care este nevoie de doi martori. Atât pentru imigranți, cât și nativi pentru a înregistra o căsătorie civilă, trebuie să prezinte următoarele acte:

- **cerere-tip**, completată la Registrul Civil, care corespunde după domiciliu;
- **certIFICATELE DE NAȘTERE**, eliberate din țara de origine;

- **copiile documentelor de identitate** (pașaport sau tarjeta de residencia);
- **adeverință de domiciliu** din orașul în care mirii au locuit în ultimii doi;
- **declarație de stare civilă** a solicitanților;
- **copiile documentelor de identitate** a martorilor

Cu toate că laicismul predomină în Peninsula Iberică, o bună parte din cupluri preferă căsătoria religioasă. Pentru ei, locul ideal pentru a oficia o căsătorie este Catedrala orașului în care locuiesc, însă nu întotdeauna este posibil, de aceea ei recurg la biserici sau capele. O căsătorie religioasă în linii generale decurge în felul următor: mirele intră în biserică, deja plină de invitați, unde va aștepta mireasa, care la rândul ei va intra însoțită de naș. La ieșirea din biserică mirii vor nimeri sub o ploaie

de boabe de orez și petale de trandafir - simbol al belșugului și a dragostei.

Pentru a înregistra o căsătorie religioasă, e nevoie de următoarele acte:

- **certIFICATELE DE BOTEZ** (în cazul străinilor, certificatul legalizat la Episcopia orașului de reședință);
- **declarație de stare civilă** a solicitanților;
- **adeverință de domiciliu** din orașul de reședință;
- **copiile documentelor de identitate** a solicitanților;
- **certificatul de asistență la cursul prematrimonial** (biserica stabilește o serie de cursuri prematrimoniale, cu asistență obligatorie).

Indiferent de stilul în care se celebrează nunta, după înregistrare, toți asistenții sunt invitați la masă, care de obicei se face într-un restaurant, prețul căruia oscilează între 13500 și 24000 de euro pentru o medie de 150 de invitați. În Madrid și Barcelona, prețul unui meniu de nuntă este de circa 90 de euro per persoană. Conform statisticilor, 71% din cupluri sunt sprijiniți economic de părinți. Invitații obișnuiesc să vină cu diverse daruri. Întru evitarea cadourilor inutile sau primirea repetată a acestora, cuplurile compun o listă cu cadourile, pe care și le-ar dori și o plasează pe pagina web a magazinelor specializate, cum ar fi: electrocasnice, mobilă, obiecte de menaj etc.

În ultimul deceniu, numărul nunților se menține într-o creștere progresivă. Din anul 2005 în Spania au fost legalizate căsătoriile între persoanele de același sex. Moldovenii care s-au căsătorit în Spania nu au făcut nunți grandioase și în general chiar și căsătoriile mixte între spanioli și moldoveni se celebrează în Moldova.

MARCEL MACARIE,
Madrid

Matrimoniu în stil italian

Un superb film din perioada de glorie a cinematografului italian, „Matrimonio all'italiana”, ne povestește istoria unei țigănoare, Filumena, care cade bolnavă la pat și îl roagă pe protectorul ei, Domenico, s-o ia în căsătorie înainte de a se duce pe lumea cealaltă. I-a fost mai întâi amantă, apoi slugă în casă, poate că merită și ea, săraca, o recompensă pentru tot sacrificiul făcut. Înduioșat, bărbatul consimte și căsătoria se face. După care femeia se însănătoșește brusc și face să iasă la iveală că are trei copii, iar unul, nu se știe care, îi este fecior chiar lui Domenico...

Institutul căsătoriei este hârtia de turnesol care arată caracteristicile fundamentale ale unei societăți. Fiind Italia o fortăreață a catolicismului, căsătoria a fost puternic determinată de religie. Familia era o celulă socială, dar și o celulă de închisoare din care nu se putea evada. Divorțul a fost legiferat hât târziu, în 1974.

Italianii prin urmare au respectat familia și datoriile de familie cu o fervoare neobișnuită (s-a zis că în Italia familia e totul și explică totul), dar, pe de altă parte, au cultivat ideea de dragoste și ca pe o evadare din închisoarea pe viață a familiei. Atunci când vor să se sinucidă, pentru că de exemplu nu reușesc să facă față nevoilor, italienii nu arareori își masacrează și familia. Iar Fabrizio de Andrè, în cântecul său „Bocca di rosa”, povestește balada unei femei ușoare, chemată Gură de Trandafir, care vine într-un

sat și împarte dragostea sa tuturor bărbaților, iar când matroanele supărate fac plângere la poliție și Gură de Trandafir e expulzată, o petrece la gară cu sfâșiere de inimă toată populația masculină a satului, inclusiv preotul. „C'era un cartello giallo, con una scritta nera, diceva: addio, Bocca di rosa, con te se ne parte la primavera...”

În Italia căsătoria este posibilă doar între persoanele de sex opus. Este o instituție serioasă și poate fi adeseori însoțită de uzanțe vechi cum ar fi logodna. Tinerii logodnici își pun la încercare durabilitatea relației pe parcursul mai multor ani de zile. Mulți nici nu mai ajung la căsătorie și de fapt așa-zisele „coppie di fatto”, adică „perechi efective”, sunt destul de numeroase. Oamenii fac copii, au proprietăți comune, dar nu se căsătoresc. Iar când o fac, apoi se asigură să aibă și casă, și masă, deci între 30-40 de ani.

Căsătoria poate fi contractată odată cu

majoratul (18 ani), dar în cazuri excepționale este permisă și de la 16 ani. În cazul persoanelor divorțate, una e legea pentru bărbați, și alta pentru femei. O femeie, după divorț, nu se poate recăsători decât după trecerea a 300 de zile, acesta fiind „spatio temporis” necesar pentru excluderea unei eventuale sarcini atribuibile căsătoriei precedente. Străinii se supun aceluiași legi ca și cetățenii Italiei. Pentru a te căsători în Italia ai nevoie de un pașaport valabil, de buletinul de naștere tradus și autentificat la ambasada italiană din țara de origine și de un document de la Ambasada sau Consulatul țării tale care să atesteze că ești liber de a te căsători. Dacă te căsătorești cu un cetățean al Italiei, o poți face chiar neavând un permis de ședere valabil.

Iterul birocratic al căsătoriei e următorul. Viitorii soți vor merge la primăria comunei unde cel puțin unul dintre ei își are reședința și vor completa formularul unei cereri. Pri-

măria va avea grijă să pregătească toate documentele necesare: extractul din buletinul de naștere, certificatul de reședință, cel de cetățenie și confirmarea că nu ești căsătorit. După care primăria îi va contacta pe miri pentru fixarea așa-zisului jurământ, care este doar promisiunea de căsătorie. Ceremonia jurământului se va produce în prezența obligatoare a unui martor și a cel puțin unui părinte, care va confirma că între miri nu există legături de rudenie. Interesații se vor prezenta cu toate actele necesare la Oficiul Stării Civile, vor cumpăra modulele și ștampilele convenite. După efectuarea jurământului, mirii vor semna cererea despre publicarea Anunțului de Căsătorie. Anunțul de Căsătorie este o etapă importantă și obli-

gatorie. Anunțul va rămâne fixat în primărie timp de 8 zile consecutiv, inclusiv două duminici, făcându-se publică în felul acesta voința celor doi de a contracta căsătorie. În cursul acestui termen cine vrea să se opună căsătoriei date are tot dreptul s-o facă. După ce mirii vor avea în mână certificatul despre publicarea Anunțului vor merge la Ofițerul Stării Civile pentru a fixa data căsătoriei, care va urma să fie celebrată în cursul următoarelor 180 de zile. Dacă se întârzie, tot drumul birocratic trebuie refăcut!

Dacă se dorește o căsătorie religioasă, mirii nu vor avea nevoie, așa cum e în Moldova, de certificatul căsătoriei civile. Căsătoriile religioase, conform acordului făcut între Statul Italian și Vatican în 1929, sunt vala-

bile și pentru stat. Preotul le va cere mirilor aceleași certificate (la care se vor adăuga alte 5-6) ca și la primărie. Anunțul va fi afișat în biserică, iar după celebrarea nunții toate documentele vor fi transmise la primărie.

Pentru un imigrat, căsătoria cu un cetățean italian înseamnă rezolvarea multor probleme. Căci, dacă nu ai permis de ședere, în baza căsătoriei îți se va da. Și vei obține relativ ușor și cetățenia. Dar mulți străini, inclusiv mulți moldoveni, continuă să conviețuiască cu cetățeni ai Italiei fără a se căsători. În libertate dragostea o fi fiind mai dulce.

VICTOR DRUȚĂ,
Roma

PUBLICITATE

ITALIA-MOLDOVA-ITALIA TRANSPORT DE PASAGERI ȘI COLETE

MOLDOVA oficiu: 63-77-84
str. Decebal, 1, GSM: 0 69 712 145

ITALIA
(0039) 3889316409 Bolzano, Trento,
Bresanone, Cavaleze, Mezzocorona,
Cles, Andolo, Pergine.

(0039) 3406242447 Roverto, Alla,
Riva de Igardo, Arco, Molcezeme,
Torbole, More, Aldeno

(0039) 3394950412 Sotomarinno,
Chiozia, Treviso, Bassano.

ROMÂNIA (0040) 754670689

MOLDOVA
str. Decebal, 1, 63-77-84
GSM: 079 997 099

ITALIA
BOLZANO, TRENTO 3285863480
San-Michele, Mezzocorona,
Mezzolombardo, Cles, Tione, Merano,
Laces, Giorenza, Bresanone, Pergine,
Caldonate
ROVERETO 3290293167
Riva-del-Garda, Caleano, Volano, Arco
BELUNO, FELTRE 3262410660
Lorentago, Cortina, Pieve-de-Cadore,
Forno-Dizoldo, Santo Stefano,
Sedico, San Martino, Castorza
SANDONA-DE-PIAVE, TREVISO 3282410660
Portogruaro, Fosalto, Stretti, Ezolo

ROMÂNIA (0040) 744401134

Mărturiile unei înfrângeri

Bărbatul italian este un gentilom. Privește la femei cu respect și admirație.

Dar nu reușește să-și stăpânească exuberanța caracterului său latin. De aceea mănâncă femeile din ochi, le aruncă din mers complimente pe stradă, le poate face, ah, chiar propuneri indecente oprind mașina în mijlocul traficului. Le învârtește mintea cu fluvii de cuvinte.

Le cântă. Le laudă. L-am auzit pe un italian la frizerie cum spunea cu toată convingerea că femeile, față de bărbați, au o viteză în plus.

tă. Blondă, ochi albaștri mari, buze pline. Naltă, măsuri de top-model. Căsătorită în România, din dragoste, era totuși bătută în mod regulat de soț. Văzând-o, mi-a fost foarte greu să-mi imaginez cum s-ar putea ca să i se ridice cuiva mâna ca s-o lovească. Alina a încercat în fel și chip să-și îmbuneze soțul, crezându-se ea vinovată de supărarea lui. N-a reușit. Când n-a mai răbdut, a lăsat totul și a fugit în Italia. A ajuns îngrijitoare a unui bătrân. Într-o bună zi vine în ospete nepotul bătrânului. Acesta se îndrăgostește imediat de Alina, o copleșește cu atenții, nu trece mult și o cere în căsătorie. Femeia se întoarce în România, divorțează și se căsătorește cu italianul. Are acum casă de piatră la Roma.

VERA

E o ucraincă de 58 de ani, a venit în Italia mânăta mai mult de curiozitate decât de nevoie. Dar nevoia a ajuns-o din urmă. Soțul ei din Ucraina, adormind singur în casă cu țigara aprinsă în mână, a ars cu tot cu casă și cu tot cu țigară. Unui văduv italian i s-a făcut milă de Vera și i-a propus să conviețuiască. Femeia a acceptat, dar, fiind foarte bisericăoasă, a zis că ea nu poate să trăiască „în păcat”. Italianul a trebuit s-o ia în căsătorie. Acum e cetățeană și pensionară italiană.

LENA

E o rusoaică de 60 de ani, care a fost toată viața neglijată de soțul ei, cu toate că era frumoasă și plină de viață. Acesta nici nu-i vorbea. În Italia însă a fost apreciată imediat. Bărbatul la care lucra s-a îndrăgostit de ea, i-a cumpărat o casă de 40000 de euro pe malul Mării Azov și se împacă foarte bine. Nu se căsătorec, căci el, fiind văduv, continuă să primească pensia soției decedate, ceea ce nu s-ar mai întâmpla dacă s-ar recăsători.

ELEONORA

Era odată profesoară de limbă română la Chișinău. A venit în Italia pe timpurile mitice ale lui Sturza, când învățătorii nu-și ridicau salariile cu anii. A fost legalizată, și-a chemat soțul. Acesta însă n-a dorit să-și trădeze patria. De aceea l-a trădat Eleonora. S-a căsătorit cu un italian. Și-a adus din Moldova copiii, i-a dat la școală. Între timp italianul a murit. Eleonorei i-a rămas cetățenia italiană și pensia soțului.

IRINA

Profesoară de limbă franceză dintr-un centru raional, a venit în Italia ca să-și poată crește copiii. I-a crescut, i-a trimis la universități, i-a adus în Italia. A venit și soțul, dar n-a reușit să se afirme nici într-un domeniu și s-a întors acasă. Irinei nu i-a rămas decât să-și caute mângâ-

Pentru bărbații italieni, femeile din est sunt exotice și fascinante. Sunt fermecați de ochii albaștri, părul blond, pielea albă. Dar și de sufletismul acestora, de disponibilitatea lor de a munci, de a avea grijă, de a iubi. Italianul a știut să prețuiască la justa ei valoare femeia din est.

A văzut-o muncind în propria casă, a admirat-o când se jertfea pentru cei dragi de departe. Și s-a îndrăgostit de ea. Iar femeii din est asta îi trebuia: dragoste, prețuire. Iată de ce ruși și ucrainenii sumbri, români iuți, moldovenii grosolani care nu știau să iubească au fost înșelați, abandonați, șterși pentru totdeauna din agendele femeilor din est. Și deci acel Mare Exod al femeilor din țările ex-socialiste a fost și este nu numai o urmare a falimentului totalitarismului comunist, dar și o dureroasă înfrângere a bărbaților din est.

Voi aduce mai jos o serie de exemple în acest sens.

ALINA

E o româncă de o frumusețe deosebi-

MARIANA

A făcut universitatea la Chișinău, dar a venit pe urmele mamei sale în Italia. Aici și-a găsit dragostea. A mers cu italianul său în Moldova, unde s-a cununat cu el în biserică. A făcut doi băieți. Are casa și fericirea sa în Sicilia, pe malul unei mări foarte albastre. Este brava? Desigur! Dar uneori i-i dor de Moldova. Și când i-i dor, vine în Moldova în vacanță!

ierea în altă parte. S-a întâlnit și s-a distrat cu cine a vrut. E liberă și mulțumită.

OLGA

Giacomo a trăit până la 50 de ani cu o femeie de o urâtenie exemplară. Până la urmă n-a mai rezistat și a divorțat. Când a văzut-o pe străzile satului său pe Olga, o ucraincă înaltă cu forme dulci, lui Giacomo i s-au muiat picioarele. O vreau, și-a zis. Dar Olga era încurcată rău. Era căsătorită în Ucraina, lucra în casa unui marocan însurat cu o italiancă, îngrijind de copiii acestora. Și era amanta secretă a marocanului. Giacomo o convinge pe Olga să-l lase pe marocan. Dar între timp soția marocanului, o narcomană înrăită, moare de supradoză lăsând o bogată ereditate. Atrasă de luminoase perspective, Olga revine la marocan, abandonându-l pe Giacomo într-o neagră disperare. Dar marocanul o acceptă doar ca amantă. Nu. Daca-i așa, mă duc la Giacomo. Acesta o primește cu brațele deschise și îi iartă infidelitatea. Ca s-o convingă definitiv că o iubește, îi cumpără un apartament la Kiev. Olga a divorțat de soțul ucrainean și în curând va deveni soția legitimă a lui Giacomo.

VICTOR DRUȚĂ, Roma

RUSLAN

Ruslan este excepția de la regulă și scriu despre el pentru ca bărbații moldoveni să nu mă sfâșie că i-am vorbit de rău. A venit în Italia ca mulți alții, dar a izbândit mult mai mult decât ceilalți.

Are o normalitate care se compune din casă, serviciu bun și o prietenă de viață, Simona, cu care se împacă foarte bine și care l-a fericit cu o dragălaşenie de fiuculiță. Iată așa. Nasc și la Moldova oameni!.. Nu numai femei.

Foto: arhiva personală

PUBLICITATE

SVV COURIER EXPRESS
QUICK PARCEL DELIVERY

5 ani împreună!!!

Acum și în localitatea ta!!!
IRLANDA
MAREA BRITANIE
www.svv-courier.com

NEW
+373 69993333
+44 7888882005
+353 862465888

TRANSPORT COLETE POȘTALE, MĂRFURI, AUTOVEHICULE

Libertate la căsătorii în Portugalia

Vârsta, naționalitatea, religia, apartenența politică și chiar același sex nu sunt impedimente întru încheierea unei căsătorii în Portugalia. Căsătoriile între persoanele de același sex au fost legalizate recent de președintele portughez, Aníbal Cavaco Silva. Astfel, Portugalia, țară preponderant catolică, devine al șaselea stat european care permite mariajele gay.

Câteodată voința de a te căsători nu este suficientă. În Portugalia, ca și în oricare stat există niște reguli care permit sau interzic căsătoria. Legea portugheză impune vârsta minimă pentru căsătorie de 18 ani.

Tânărul/ul care a împlinit vârsta de 16 ani se poate căsători în baza unei autorizații din partea părinților și numai din motive temeinice, cum ar fi boala sau gravitatea confirmate printr-un aviz medical. Legea nu prevede o limită maximă pentru căsătorie, ceea ce înseamnă că încheierea căsătoriei este posibilă și la adânci bătrâneți.

Cetățenii Republicii Moldova, aflați legal pe teritoriul Portugaliei de asemenea au dreptul să se căsătorească. Potrivit Cláudiei Veloso, responsabilă în cadrul organelor de Stare Civilă portugheze, în cazul căsătoriei mixte dintre un cetățean portughez și un străin se aplică aceleași reguli ca și în cazul căsătoriei dintre doi cetățeni portughezi, cu excepția prezentării din partea marelui străin a unei adeverințe privind capacitatea

juridică de a încheia o căsătorie, adică Certificatul de Celibatar (care confirmă faptul că persoana nu este deja căsătorită), emis de autoritățile statului de cetățenie, de ambasada sau consulatul statului de cetățenie, cu termenul de valabilitate maximă de șase luni. Acest act va fi însoțit de: certificatul de naștere și un act de identitate valabil pe teritoriul portughez. Toate actele vor fi traduse în portugheză, fie în R. Moldova cu autentificare notarială, fie în Portugalia de către ambasada sau un traducător jurat.

Miriile vor trebui să se deplaseze împreună la oficiul stării civile cu respectivele acte de identitate valabile, pentru a declara dorința de a se căsători, modalitatea (civilă, catolică sau altă formă religioasă), indicând localul unde urmează a fi înregistrată căsătoria, care regim de partajare a bunurilor l-au ales și să completeze formularele de rigoare. Acesta se numește Procesul Preliminar de Căsătorie.

Oficiul Stării Civile va elibera mirilor un anunț care va fi așezat pe parcursul a nouă zile în cadrul Oficiilor de Stare Civilă de la locul de trai. După acest timp, dacă nu există sau nu intervin impedimente în calea realizării căsătoriei, Oficiul Stării Civile eliberează o declarație/dispoziție au-

torizată care va fi trimisă la Oficiul de Stare Civilă sau Parohia unde urmează a fi celebrată căsătoria, cu un termen de valabilitate de 180 de zile. Căsătoria se poate încheia în următoarele șase luni. În cazul depășirii acestei perioade, tinerii vor fi nevoiți să o ia de la capăt.

Căsătoria civilă poate fi realizată în orice loc de acces public, dacă mirii au un reprezentant al Registrului Civil care dispune a se disloca către localul ales de ei. Prin urmare, e convenabil să începeți acest proces cu cel puțin două luni înainte de celebrarea căsătoriei.

În ziua fixată pentru căsătorie, viitorii soți se prezintă la Oficiul Stării Civile, însoțiți de doi sau patru martori (prezența martorilor nu este obligatorie). Căsătoria se încheie prin consimțământul liber al viitorilor soți, manifestat prin răspunsul afirmativ la întrebările ofițerului de stare civilă referitoare la căsătorie. Acest eveniment este

public, la ceremonie având dreptul să asiste orice persoană.

În urma căsătoriei cu un cetățean portughez, conform Art.3 al Legii nr. 37/81 "străinul căsătorit mai mult de trei ani cu un cetățean portughez are dreptul să solicite cetățenia portugheză prin intermediul unei declarații făcute în baza certificatului matrimonial".

După căsătorie, cetățeanul moldovean ar trebui să informeze și autoritățile statului nostru fie prin intermediul Ambasadei în Portugalia, fie în R. Moldova direct la organele de Stare Civilă.

OLESEA TANAȘCIUC,
Lisabona

PUBLICITATE

Foto: www.portalcasamentos.com, britanica.com

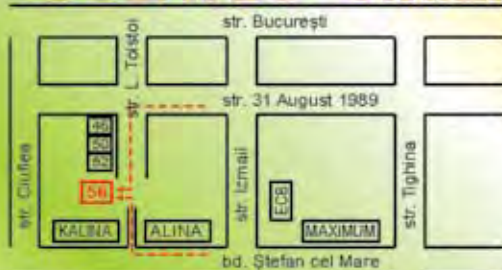
Moldova Spania Portugalia

SAPTAMANAL
cu AUTOCARUL

TRANSPORTAREA:
Coletelor
Pasagerilor

"GOLATES" S.R.L.

tel.: 92-95-49

Portugalia

Tel. Algarve:
+351967854676 Tudor
Lisabona:
+351963603150 Viorel
+351968327834 Nelu

Spania

+34664741317 Tudor
+34677889163 Sașa

Moldova

079550172 Ion
079456036 Viorel
069175033 Boris

Ioanichie Bălan: „Nunta stă la temelia vieții pe pământ”

Călăuza Ortodoxă a Arhimadritului Ioanichie Bălan și Părintelui Arsenie Papacioc

Când în țară fiecare a doua căsătorie se termină cu divorț; când doar în R. Moldova sunt peste 175000 de copii cu părinții despărțiți, pentru că unul sau ambii părinți sunt plecați peste hotare la muncă; când tinerii căsătorii deseori nu mai pot concepe un copil, nu pentru că nu își doresc, ci pentru că nu au posibilitatea de întreținere; când ciuma destrăbălării, dezinformării și pornografiei mănâncă tot și tot mai multe suflete – acum, astăzi, știi ce să faci?

- Ce trebuie să știm despre taina Nunții sau a Cununii?

Ioanichie Bălan: Nunta stă la temelia vieții pe pământ. De aceea a fost binecuvântată de Mântuitorul, care a participat la nunta din Cana Galileii și a făcut aici prima Sa minune. Căsătoria e un prilej de întărire creștină a unuia cu celălalt și, cum spun, cu adevărat, chiar dacă vine și ca figură de stil, să umplem Raiul de copii creștini! Un scop principal al Nunții creștine și iubirii în căsătorie este nașterea de copii, atâția câți îi va rândui Dumnezeu și ajutorul reciproc pe calea mântuirii. Mai sunt și alte scopuri ale Nunții creștine: răbdarea împreună a greutăților vieții pământești; creșterea și educarea copiilor în viața creștină, cât mai aproape de Biserică și Dumnezeu; trăirea unei vieți creștine după Evanghelie, în înfrânare, în rugăciune, în curăție, în milostenie, în post și în toate faptele bune, cu nădejdea mântuirii sufletelor lor și a copiilor lor.

- Taina Cununii lucrează și asupra oamenilor necredincioși? Pentru că astăzi oamenii se cunună fără să aibă habar ce înseamnă cununia, sau chiar relația cu Dumnezeu.

Părintele Arsenie: Dacă sunt NEcredincioși, nu are nici un haz, cum am zice. Dacă o fac doar ca pe o pretenție, nu putem spune că nu lucrează... dar nu recomandăm această taină a cununii dacă sunt NEcredincioși.

- Care sunt condițiile principale ale Nunții ortodoxe?

Ioanichie Bălan: Ce doi tineri trebuie să se iubească între ei, să fie amândoi botezați ortodocși și să se ia de bunăvoie, iar nu siliți de părinți și de rude. Ambii miri să ducă o viață curată în feciorie

și înfrânare până la cununie, iar înainte de cununie să se spovedească și să se împărtășească la duhovnicul lor. Apoi să se căsătorească numai cu scopul unirii sufleteste pe viață, ducând jugul căsniciei până la moarte.

- Biserica Ortodoxă dă dezlegare pentru căsătoriile mixte?

Ioanichie Bălan: Biserica Ortodoxă îngăduie asemenea căsătorii cu condiția că cel ce nu este ortodox să vină la credința ortodoxă prin Sfântul Botez. Dacă cel în cauză nu vrea să accepte Ortodoxia și se căsătorește așa, Biserica Ortodoxă nu recunoaște o asemenea căsătorie și nu poate cununa pe cei doi tineri, iar slujbele lor nu pot fi primite la Sfântul Altar, nici nu pot fi spovediți și împărtășiți, căci trăiesc în concubinaj, adică în desfrânare. Însă, cei doi își pot boteza copiii în credința ortodoxă.

- În ce condiții Biserica Ortodoxă dă dezlegare pentru a doua nuntă?

Ioanichie Bălan: Biserica lui Hristos, potrivit sfintelor canoane, dezleagă pentru a doua și chiar a treia cununie, numai dacă unul din soți a decedat și dacă cel rămas în viață este sub 45 de ani, ca bărbat, și sub 40 ani, ca femeie, și nu au copii, în speranța nașterii de copii și pentru evitarea desfrâului.

- În ce condiții Biserica Ortodoxă aprobă divorțul?

Ioanichie Bălan: Biserica Ortodoxă cunună pe fiii săi pentru toată viața, nu numai pe un an, doi sau mai mulți. Dar dacă unul din soți cade în desfrânare și alte păcate grele și este dovedit și nu vrea să

părăsească păcatul, iar celălalt soț este cinstit și nu mai poate răbda această fărădelege, atunci Biserica, potrivit cuvântului Mântuitorului, acceptă divorțul și, cu aprobarea episcopului, dezleagă la a doua nuntă pe soțul care a fost cinstit în prima căsătorie. Biserica mai aprobă divorțul când unul dintre soți s-a făcut sectant ori s-a lepădat în credința în Dumnezeu, sau în cazul când unul ori amândoi intră în viața monahală pe bază de consimțământ

reciproc. În afară de cazurile de mai sus Biserica Ortodoxă nu aprobă nici un fel de divorț.

- Ce părere aveți de relația dintre o fată și un băiat care este la modă acum?

Părintele Arsenie: Astăzi, se merge cu mintea foarte adânc pe intimități, iar prietenia e cu totul altceva: fără nici cel mai mic interes. Relația cu o fată nu se face doar din dorința de a avea o relație, ci cu scopul unei căsătorii. Iubirea nu înseamnă lins.

NOTĂ: De la 1 iunie până la 12 iulie suntem în postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Numai după post vă puteți căsători!

Aștepta mesaje și fotografiile voastre la contact@pro-diaspora.com

SERAFIM FLOREA,
Londra

De ce am ales să locuiesc în Grecia

Decizia de a trăi la Atena, în Grecia, am luat-o eu. Eram foarte sigură, convinsă chiar, că departe de țara noastră, traiul e cu mult mai bun, mai ușor și „miroase” a Europa. Megapolis, posibilități, trai decent și oamenii... oamenii sunt mai buni, înțelegători și mereu îți zâmbesc.

Din Moldova în Grecia am plecat după soțul meu, care de zece ani trăiește și muncește aici. Eugen era convins că se va întoarce în Moldova, va trăi în țara lui și cum spun mulți moldoveni de ai noștri, de aici, de peste hotare – să te simți OM în țara ta.

Soțul meu a ajuns în Grecia foarte greu, ca majoritatea concetățenilor noștri. A mers 23 de zile pe jos spre țara unde „se fac bani pentru un trai decent”. Eu am fost mai norocoasă. În primul an de căsătorie, plecam din Chișinău la Atena, practic la fiecare două luni, să-mi văd bărbatul, să

mă odihnesc și să mai văd „cum trăiește lumea”. Apoi am depus documentele pentru reintegrarea familiei, ca să plec din Moldova. În iulie 2009 am primit viza pentru reintegrarea familiei. Eram în culmea fericirii. Grecia, Atena, insule, mare, munți – țară de vis. Am lăsat lucrul meu de la oficiul juridic (sunt jurist de profesie), mi-am luat rămas bun de la părinți și am zburat la bărbatul meu. Ce poate fi mai frumos: omul iubit alături, țara care „are de toate”, oamenii zâmbitori și amabili...

Permisul de ședere l-am primit la Biroul de Migrațiune din Atena. Rândurile de acolo sunt interminabile, ai senzația că lumea nu mai pleacă de acolo și solicitanții stau cu anii ca să-și primească documentul râvnit. Cât stai în rând, poți să-ți întâlnești cumătrii, rudele, profesorii de la liceu sau universitate, pe care nu i-ai mai văzut de ani de zile.

Prima mare dezamăgire apare când vezi că „oamenii care zâmbesc mereu” nu-ți zâmbesc ție, nu sunt deloc bucuroși să te vadă, sunt obosiți că țara lor e plină de imigranți, care nu sunt nici curați, nici buni și chiar nu respectă țara în care au venit. Nu-i doare pe nimeni durerea ta, copii tăi

rămăși în țară sau datoriile enorme pe care le ai. Orele de primire sunt până la 13.30, deci trebuie să reușești să depui actele azi, pentru că stăpânul la care lucrezi nu se știe dacă îți dă voie să mai vii și mâine pentru problemele tale personale.

Pe străzi vezi afroamericani, pakistanezi, moldoveni, ucraineni, români, albanezi..., numai greci nu vezi.

Magazine cu produse din Rusia, Ucraina, Polonia, Bulgaria, „Alimentara din Moldova”. Lucrurile acestea le vezi chiar pe una dintre principalele străzi ale Atenei, Patision. În „Alimentara din Moldova” te simți ca în țara ta. Produse - numai moldo-

Foto: greekcathedral.com, sxc.hu

venești: salam, cașcaval, bomboane „Bucuria”, conserve, murături, hering, brânză de vaci, de oi, smântână, adică tot ce vezi la un market din R. Moldova, găsești și aici. La Atena este o stradă care se numește „Piața Victoria” – este locul unde se adună imigranții în zile de odihnă sau cei care nu au un loc de muncă și așteaptă, poate le găsește cineva din concetățeni un „job”.

Cei rămași în Moldova ar spune: singuri și-au ales așa viață, sunt problemele lor, să nu se plângă, cel puțin au un salariu

decent. Au dreptatea lor cei de acasă, nu pentru că sunt corecți, ci pentru că nu-i înțeleg, nu pot să-i înțeleagă pe cei de aici. Medicii, învățătorii în genere, oamenii cu studii superioare, au alte emoții, pe care le înecă, de regulă, în lacrimi.

Există oare prietenie între moldovenii de aici? Dacă noțiunea de „prietenie” înseamnă „prietenul la nevoie se cunoaște”, cu siguranță așa spune – nu există prietenie între moldoveni. Nu pentru că oamenii sunt răi, deloc nu, ci pentru că existența lor de zi cu zi de aici li se dă foarte greu, cu atât mai mult, dacă se află ilegal pe teritoriul Greciei.

De fapt, emigranții din Grecia, inclusiv cei din Moldova, s-au împărțit în două tabere: cei care au venit să muncească, să adune o sumă de bani și pe viitor să plece în țară și cei care s-au stabilit cu traiul aici.

În opinia mea, succesul fiecărui om depinde în mare parte de scopul pe care și-l pune în viață.

Eu cred că pentru a avea relații bune cu oamenii din țara în care lucrezi și trăiești, trebuie să-i respecti cât de puțin, să încerci să faci totul ce îți stă în puteri, ca localnicii să te vadă OM, da nu un moldovean disperat, care poate doar munci ca un prost, fura și minți.

Nu, nu totul este atât de trist și sumbru în Grecia, cum poate să pară. În Grecia se

fac nunți și cumătrii, tot soiul de jubilee și zile de naștere. În fiecare casă, unde trăiesc moldovenii, miroase a zeamă de găină, plăcinte și sarmale.

Oamenii noștri, ca și acasă, sunt veseli și primitivi. Moldovenii în continuare zâmbesc și aproape toți cred sincer, că se vor întoarce acasă, în Moldova. Acasă, unde nu-i aerul Europei, unde copacii sunt în floare primăvara, în mai, și nu tot anul împrujur, ca în Grecia.

Oamenii cred că situația se va schimba, iar statul îi vor ajuta. Moldovenii sunt dornici de casă! Dar parcă încă nu e timpul să se întoarcă...

CRISTINA BODRUG,
Atena

MOLDOVA - ATENA

GREENBUS

OLIMPIC LINES

Lev Tolstoi, 35
Chișinău

Plecări din Chișinău:

Marți - 13:00

Miercuri - 13:00

tel.: (+373 22) 27 62 36

tel.: (+373 22) 27 68 10, 27 62 37

Elefsinion 6 & Diligiani 21

Metaxourgio, Athens

Plecări din Atena:

Sîmbăta - 16:00

Duminica - 16:00

tel.: 210 5238 570, 210 5236 922

tel./fax: 210 52 38 321

EXPOZIȚIE

Franța

Satul Corjeuți de pe Sena

Corjeuți sur Seine - quand la Moldavie s'invite a Paris acesta a fost genericul expoziției de fotografie, vernizajul căreia a avut pe 21 mai la Maison d'Europe et d'Orient (Casa Europei și Orientului) din capitala Franței.

1 Protagonistele acestei aventuri fotografice au fost doua tinere franțuzoai-ce, Zoe Lamazou și Marie Augustin. Expoziția poate fi vizitată până pe data de 22 iunie 2010.

Inima și sufletul mi s-au umplut de bucurie și mândrie, când am citit titlul expoziției-vernisaaj "Corjeuți sur Seine". Este vorba despre satul meu, baștina, vatra mea. Un număr impresionant de francezi au onorat cu prezența lor localul "Maison de l'Europe et d'Orient" 3, Passage Hennel 75011, unde erau expuse câteva zeci de fotografii cu imaginea locului natal Corjeuți.

Fotografiile au fost făcute toamna de către jurnalistele franceze Marie Augustin și Zoe care au efectuat o călătorie în nordul R. Moldova în căutarea senzaționalului. Au pornit spre Corjeuți.

© Marie Augustin - 2009

Corjeuțenii au fost printre primii care au sosit în Franța și au încercat să scape de sărăcie. Au venit împreună cu frații, surorile, copiii, vecini. Cele două jurnaliste prin fotografiile lor au prezentat viața satului, problemele oamenilor de acolo dar și bucuriile. Câteva fotografii expuse sunt cu "Liceul Teoretic" Corjeuti, cu

profesorii de limba franceză, care trudesc asiduu la predarea și învățarea culturii și limbii franceze. Copiii o studiază cu interes și sunt nespuse de bucuroși când sunt vizitați de francezi, care sunt considerați localnici drept salvatorii satului, iar Franța – țara făgăduințelor.

Alte fotografii demonstrează nivelul de trai și investițiile pe care le-au făcut consătenii în agricultură. Latura afectivă subtil descoperită de talentatele jurnaliste dezvăluie copiii care duc dorul mamei și a tatălui, ochii lor întrebă și așteaptă. O alta serie de imagini reprezintă sărăcia, care mai există, imposibilitatea și neputința oamenilor de a ieși din criza care mereu a existat.

SILVIA GUȚU,
Paris

© Marie Augustin - 2009

Foto: Marie Augustin

PUBLICITATE

TRANSPORT DE PERSOANE ȘI COLETE, TRAL

MIERCURI
Caușeni
Ștefan Vodă
Anenii Noi
Taraclia
16.00-18.00

Vanea

(+373)79608849

MIERCURI
Chișinău 12.00-14.00
Joi
Cahul 13.00-14.00
Leova 12.00-12.30
Hâncești 10.00-10.30

Vova

(+373)69152061

Bălți 08.00-09.00
Edineț 10.00-10.30
Corjăuți 10.00-12.00
Orhei 16.00-16.30

Vova

(+373)79018417

**Chateau
de Vincennes**

676441291
686219353

Tel.: (+33)682745836

LIVRAREA COLETELOR ÎN MOLDOVA

FRANȚA

Integrarea elevilor în școlile din Italia

Integrarea în școlile din Italia presupune un proces foarte complicat, începând de la faptul că te afli într-o țară cu limba și cultura diferită până la dezavantajele pe care le au cetățenii noștri...

Este evidentă dorința fiecăruia să-și facă studiile într-o țară europeană, din moment ce se stabilește acolo cu traiul. Finisându-mi studiile în Moldova, cum am ajuns în Italia, m-am interesat cum aș putea să continui să învăț... să fac masterat, de exemplu.

Am aflat că este posibil... se oferă șanse unui număr foarte mare de studenți, doar că este nevoie de o serie de acte care necesită timp și răbdare. M-am convins că aici autoritățile fac foarte multe pentru ai motiva pe cei care vor să învețe, achitându-le în caz de necesitate chiar și taxa de studii. Eventual, după prezentarea unui pachet de acte ce includ: componența familiei, venitul familial și datele referitoare la locuință. Astfel studentul care beneficiază de achitarea taxei de studii de către comună (primărie) se angajează printr-un act semnat că pe toată perioada de studii nu va avea nicio restanță. În cazul nerespectării acestei reguli ești obligat să achiziți suma integrală.

În ce privește studiile în școli este un pic diferit. Statisticile arată că clasele rezervate "stranierilor", există deja la Roma și Milano. Acestea au apărut în zonele în care locuiesc foarte mulți imigranți, iar părinții italieni au decis să își transfere copiii la alte școli, pentru că acolo erau în minoritate, ne povestește zâmbind una dintre profesoarele italiene. La școala elementară Radice, din Milano, din 96 de elevi, 93 sunt imigranți, iar la școala Pisacane din Roma din 184 de copii, doar 6 au părinți italieni, informează Corriere della Sera.

Plus la asta nivelul de cunoaștere a limbii italiene este diferit de la un copil la altul,

iar profesorii sunt nevoiți să adapteze programul școlar. Astfel ne gândim oare va reuși vreodată procesul de integrare în această țară unde sunt atât de mulți imigranți? Cei mai mulți elevi imigranți din școlile și gimnaziile italiene sunt români, deși nici moldovenii nu rămân cu mult în urmă... conform statisticilor, fiind urmați de albanezi și de marocani. Și asta în condițiile în care autoritățile au stabilit că în fiecare clasă trebuie să existe elevi străini în proporție maximă de 30%, scrie agenția italiană Italy Global Nation.

Procesul de integrare este divers de la om la om, unora li se dă mai ușor totul... începând de la limbă până la faptul că ți-ai

schimbat și locul de trai. Altora însă un pic mai greu...

Ștefan se află în Italia de 6 ani. A plecat de acasă din clasa a 3-a în Venezia cu părinții. „La școală la început mi-a fost foarte greu până am învățat limba. Acum, chiar dacă am rezultate satisfăcătoare la învățătură, nu mă simt bine aici, nu reușesc să mă acomodez, îmi este greu, aș vrea să mă întorc acasă”, spune băiatul.

LARISA POJOGA,
Veneția

Italia

Un violonist basarabean la Veneția sau „politica mea este muzica”

Cafeneaua „Florian” este cea mai prestigioasă din Veneția și se află în Piața San Marco. De aproape un deceniu lucrează aici mai mulți virtuozii basarabeni.

Unul dintre ei este Vitalie Grib, interviuatul nostru de astăzi. Vă propunem o experiență mai puțin obișnuită care demonstrează că e posibil să fii și acasă, la Chișinău, alături de ai tăi, dar și să interpretezi la vioară doinele noastre în renumita cafea venețiană, uimind milioanele de turiști, veniți de prin toate părțile lumii.

Interviu de **IURIE BOJONCĂ**
Fotografii din arhiva personală

- Domnule Vitalie Grib, de câți ani sunteți în Italia și prin ce v-a ademenit această frumoasă țară?

- Sunt aici din 2001. Am un contract stațional (aprilie-octombrie). Lucrez într-un Quartet (vioară, acordeon, pian, contrabas) la cafeneaua „Florian”, una dintre cele mai renumite în Veneția. Am ajuns aici în urma unei selecții care s-a organizat în România, la Iași. M-a fascinat mereu gama culturală a Italiei. Iată de ce mă aflu acum aici deja a șaptea stagiune.

- Cu ce v-ați ocupat în R. Moldova?

- La Chișinău am fost și sunt profesor de vioară la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, dirijor al ansamblului de muzică și dans „Veselia”, repet, sunt și în prezent.

- „Unde ești copilărie cu pădurea ta cu tot?” sau, ziaristic vorbind, de unde vine Vitalie Grib?

- Vin din copilăria lui Eminescu ori din „dulcea Bucovina”, vorba poetului, iar biografic vorbind, m-am născut în regiunea Cernăuți, raionul Herța, satul Petrașivca la 30 aprilie 1964 într-o familie de profesori. După școala medie din satul natal am urmat Colegiul de muzică „Șt. Neaga” și Academia de muzică „Gavril Muzicescu”. Sunt căsătorit și am doi copii. Mereu acasă mă așteaptă soția Silvia și ficele Adriana și Carolina pe care le iubesc foarte mult și ard de nerăbdare să le văd cât mai curând. Sunt viorist la „Florian” din aprilie în octombrie, dar cu gândul stau mereu acasă. În fiecare an, la sfârșitul stagiunii muzicale mă întorc la familie și la serviciul meu de dirijor la „Veselia” pe care-l mai păstrez.

- Ce vă place mai mult în Italia ca țară ori la italieni ca oameni?

- Italia este o țară-muzeu, iar Veneția este un oraș-muzeu. Așadar îmi place cel mai mult în această țară și în acest oraș tot ce ține de artă : muzica lor, pictura, sculptura, literatura etc. Am prieteni italieni și mă înțeleg cu ei de minune și prin vorbă și prin cântecul viorii.

- Cafeneaua unde lucrați este una cu renume în lagună și nu numai. Vreți să povestiți și cititorilor noștri câte ceva despre această bijuterie a Veneției cu numele de „Florian” ?

- Cu plăcere. Cafeneaua „Florian” își deschide ușile la 29 decembrie 1720 la Veneția în Piața San Marco. Pe parcursul a trei secole de activitate a fost un punct de întâlnire a celor mai importante personaje din domeniul artei, politicii, teatrului și culturii cum ar fi Casanova, Lord Byron, Goethe etc. Cafeneaua „Florian” e mereu sinonimă cu o servire impecabilă a clienților, cu pro-

AFLĂ INFORMAȚII despre orașul sau satul tău!

AFLĂ INFORMAȚII despre orașul sau satul tău!

Ziarul „SP”

Știri din mun. Băți
și din raioanele din nordul R. Moldova

Accesează: www.gazeta-sp.info

Ziarul „OBSERVATORUL DE NORD”

Știri din Soroca și Florești

Accesează: www.odn.info.md

Ziarul „CUVÂNTUL”

Știri din Rezina, Șoldănești,
Telenеști și Orhei

Accesează: www.cuvantul.md

Agenția de știri „DECA-PRESS”

Știri fierbinți din provincie
și din Chișinău

Accesează: www.deca.md

Ziarul „UNGHIUL”

Știri din Ungheni

Accesează: www.unghiul.com

Ziarul „JURNAL DE CHIȘINĂU”

Știri din capitală, investigații
jurnalistice și reportaje din
provincie

Accesează: www.ziarjurnal.md

Ziarul „CUVÂNTUL LIBER”

Știri din Leova, Cantemir și Cahul

Accesează: www.cuvantulliber.md

Ziarul „ECOUL NOSTRU”

Știri din Sângerei și Telenеști

Accesează: www.ecoul.md

Ziarul „EST CURIER”

Știri din Criuleni și Dubăsari

Accesează: www.estcurierapi.md

Ziarul „NOVAIA GAZETA”

Știri din Transnistria

Accesează: www.novaiagazeta.da.ru

Ziarul „ZIARUL DE GARDĂ”

Știri din Chișinău și provincie
despre corupție, drepturile
omului, politică etc.

Accesează: www.zdg.md

Revista „NATURA”

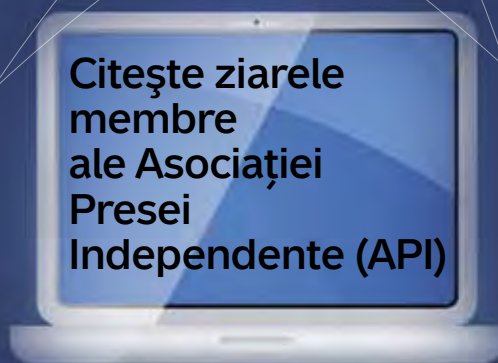
Știri despre ecologie,
turism și cultură

Accesează: www.natura.md

Ziarul „BUSINESS INFO”

Știri din Cimișlia, Basarabeasca
și Hâncești

Accesează: www.businessinfo.md

www.api.md

AFLĂ INFORMAȚII
la zi despre evenimentele
social-politice din R. Moldova!

AFLĂ INFORMAȚII
la zi despre evenimentele
social-politice din R. Moldova!

Publicitate în revista

Pro diaspora

Eficient și Avantajos!

„Pro Diaspora” – prima revistă (ediție coloră)
despre și pentru migrații
din Republica Moldova

Cine sunt cititorii noștri?
Cetățenii R. Moldova aflați peste hotare, în
special în țările din Uniunea Europeană,
la muncă și studii și familiile lor din R.
Moldova.

Avantajele colaborării cu „Pro Diaspora”:

- Tiraj lunar de 10.000 de exemplare;
- Circa 40.000 de cititori timp de o lună;
- Distribuire în orașele din Marea Britanie, Italia, Portugalia, Spania, Franța, Grecia și Belgia, dar și-n R. Moldova;
- Versiunea on-line a revistei, inclusiv și publicitatea dvs.,

poate fi accesată la www.pro-diaspora.md
și www.pro-diaspora.com
- Prețuri avantajoase la publicitate!

Despre ce scrie „Pro Diaspora”?

În fiecare ediție puteți citi despre drepturile, capacitățile, comunitățile, remitențele, problemele și perspectivele moldovenilor din străinătate.

Pentru a plasa publicitate în revista „Pro Diaspora”
contactați AO Asociația Mediatică „Pro-Diaspora”

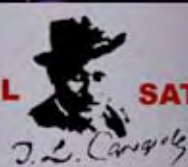

Adresa: str. Onisifor Chibu 7/1, of.65,
mun. Chișinău, R. Moldova
Tel. : (+373 22) 58-86-21,
(+373 79) 112516, (+373 69) 112516

Persoană de contact:
FLOREA ȘTEFAN

E-mail: florestefan@pro-diaspora.com,
stefanfloreaymail.com

TEATRUL SATIRICUS

MADE IN MOLDOVA!

Spectacolul va avea loc la Paris
pe 25 iunie, la ora 20.00,
la teatrul "Le Passage vers les Etoiles",
17, rue Cité Joly, 75011, Paris
Informații, rezervarea și procurarea biletelor la
tel.: +33672909012 - Violeta Crițcan;
+33632111392 - Ion Ciobanu
www.pro-diaspora.fr

La 27 iunie spectacolul va avea loc la Londra
COMUNISON RC (Marea Britanie)
Președinte - Serafim Florea Tel.: +447703016947
Email: info@comunison.net, web: floreaserafim@pro-diaspora.com

CONCERT LA PARIS

Duminică, 4 iulie 2010
L'Européen

5 rue Biot 75017 Paris
Metro: Place de Clichy

Rezervări: 06.72.90.90.12

ADRIANA OCHISANU

ION PALADI

CORNELIU BOTGROS

